

ኢትዮጵያውያንን ከራሳቸው መጠበቅ በፕሮፌሰር መስፍን "አዳፍኔ" ላይ አንዳንድ ሐሳቦች
 ባከማየሁ ገብረማርያም (ፕ/ር)
በገጽ 7

"በዓለም ታሪክም ያለመስዋዕትነት ወደ ዲሞክራሲ የተሸጋገረ አገር የለም"
 አቶ ማሙሸት አማራ

በገጽ 6

የቀከም ቀንድ

ቅጽ 3 ቁጥር 16 ጥቅምት 30 ቀን 2008ዓ.ም ዋጋው ብር 10.00

- በስብሰባ
- ሌሎች በጉዳዮችን አሉ
- የብሔር ኔትወርክ ሥር ሰዷል
- ሕዝቡ ተማርብናል

የኢሕአዴግ ኅዋቅ ክስፎቹ ስትራቴጂ

በደቡብ አፍሪካ እንደገና በተቀሰቀሰው ጥቃት ከሰድስት በላይ ኢትዮጵያውያን ተገደሉ

በደቡብ አፍሪካ እንደገና ተመልክቷል። «ሁኔታውን ለፖሊስ ሪፖርት ብናደርግም መልስ ሊሰጡን ፈቃደኞች አይደሉም፤ በአገራችን የፈለገውን የማድረግ መብት አለን የሚሉት ደቡብ አፍሪካውያን በውጭ ዜጎች በተለይ በሌሎች አፍሪካውያን ላይ ጥቃታቸውን ቀጥለዋል» በማለት የሚገልጹት ተገኝ አባይ የተባሉ በደርባን የሚኖሩ ኢትዮጵያዊ፣ የኢትዮጵያ ኢምባሲ ምንም ዓይነት እርዳታ እያደረገላቸው እንዳልሆነ አብራርተዋል። ደቡብ አፍሪካውያን ለደሃ የኅብረተሰባችን ክፍል የሚሆነውን የሥራ ዕድል ስደተኞች ተቆጣጥረውታል በሚል ሰበብ ከጥቂት ዓመታት ወዲህ ለውጭ ሰዎች ያላቸው ጥላቻ እየተባባሰ መጥቶ ሰውን አቃጥሎና አስቃይቶ ወደመግደል ተሸጋግሯል። ደቡብ አፍሪካውያን ያልሆኑ ጥቁር አፍሪካውያንን ዓላማ ያደረገው ይኸው ጥቃት ከዚህ ቀደም በልዩ ልዩ ከተሞች የሚኖሩ አፍሪካውያን ስደተኞችን ሕይወት መቅጠፍና ያፈሩትን ንብረት ማውደሙ አይዘነጋም።

ከሦስት ወራት በፊት ኢትዮጵያውያንን ጨምሮ በደቡብ አፍሪካ የሚኖሩ አያሌ አፍሪካውያን መጎዳታቸውን ተከትሎ ብዙ የአፍሪካ መሪዎች ቁጣቸውን በመግለጻቸው ፕ/ት ጃኮብ ዙማ ችግሩን በቁጥጥር ሥር እንደሚያውሉት ቃል የገቡ ቢሆንም አደጋው መልኩን እየቀየረ ቀጥሏል። የኢትዮጵያ መንግሥት የሞቱንና የተገዱትን ወገኖች በሚመለከት ያለው ነገር የለም።

"የኤርትራ ምሽት" ለስደተኞች ደራሲያን

"ኅብረተሰቡ ወተት ይጠቀምም፤ አይጠቀምም ለማለት አይቻልም"
 የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር

በገጽ 9

በገጽ 3

ርእሰ ክንቀፅ

ያልተማከለ ጭቆና

አገዛቱ የጭቆና ቀንፍን በሕዝብ ላይ ጭና ለረጅም ጊዜ እንዲቀጥል ካደረጉት ምክንያቶች አንዱ (ምናልባትም ዋናው)፣ ያልተማከለ አምባገነናዊ ሥርዓት መዘርጋቱ ነው። ያልተማከለ አስተዳደርና አምባገነንነት አብረው የሚሄዱ አይመስሉም። በቻይናና በኢትዮጵያ ግን በሚገባ ተዋሕዶል። የፖለቲካ ሳይንስ ምሁራን አምባገነኖች ከሚወድቁባቸው ምክንያቶች አንዱ ያለአቅማቸው በሁሉም ቤትና በሁሉም ጉዳይ ላይ ልግ ማለታቸው ነው ይላሉ። ሁሉንም ልቆጣጠር ማለት ምንም ነገር አለመቆጣጠርን ያስከትላልና ውድቀትን ያፋጥናል። የቻይና ኮሙኒስት ፓርቲ መሪዎች ይህንን ችግር ጠንቅቀው ተረድተውታል። በብሔራዊ ደረጃ፣ በክልል ደረጃ፣ በአውራጃ ደረጃ ወዘተ. ጭቆናን ማከፋፈል አስፈልጎታቸዋል። ኢሕአዴግ በዚህ ረገድ ከቻይና ኮሙኒስት ፓርቲ የተማራቸው ብዙ ነገሮች አሉ።

ኮሚኒስት ፓርቲው ከሊቀ-መንበር ማክ በጎላ በተለይ በኢኮኖሚው መስክ ብዙ ለውጦችንና የማሻሻያ ርምጃዎችን መውሰዱ ለቻይና እድገት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ስለማድረግ ብዙ ተብሏል፤ ብዙ ተጽፏል። ፓርቲው ካደረጋቸው ለውጦች መካከል በግንባር ቀደምትነት የሚጠቀሰው ያልተማከለ አስተዳደር መዘርጋቱ ሲሆን ይኸው ያልተማከለ አስተዳደር የመልካም አስተዳደር ችግሮች እንዲቀረፉ፣ በተለይ በኢኮኖሚው መስክ ብዙ እምርታዎች እንዲመጡ በር ከፍቷል። አገልግሎቶች በተፋጠነና ተደራሽ በሆነ መልኩ እንዲቀርቡ፣ ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ማድረጉም ይነገራል።

በሌላ በኩል ያልተማከለ አስተዳደር መዘርጋቱ ኮሚኒስት ፓርቲው ይበልጥ ወደ ሕዝቡ እንዲወርድ፣ ይበልጥ ሕዝቡንና የየክልሉን ኤሊቶች እንዲቆጣጠር ከፍተኛ እገባ አድርጎታል። በየክልሉ የድርጅቱን ቅርንጫፎች የሚመሩ አባላት በፓርቲው ማዕከላዊ ኮሚቴ ደረጃ እንዲወክሉ ተደርጓል። ያልተማከለ አስተዳደር በኢኮኖሚው መስክ ቀልጣፋና ውጤታማ አገልግሎት እንዲያቀርብ ሁኔታዎችን ሲያመቻች፣ በፖለቲካው መስክ ደግሞ የኮሚኒስት ፓርቲው እጅ ይበልጥ እንዲረዘም፣ ይበልጥ በየአካባቢውና በየደረጃው ቤት እንዲገባ ረድቶታል። በክልሎች የሚኖረው ኤሊት በኮሚኒስት ፓርቲው ላይ እንዳይነሳ፣ ከፓርቲው የተለየ አስተሳሰብ እንዳይራምድ ሰፊ የመቆጣጠሪያ መንገድ ከፍቷል።

ኢሕአዴግ በዚህ ረገድ ከቻይና ኮሚኒስት ፓርቲ ጠንካራ ትምህርትና ተመክሮ ቀስሟል። እንዲያውም «ከመምህሩ ደቀ-መዝሙሩ» እንዲሉ፤ ከኮሚኒስት ፓርቲው ላይ የሚልባቸው ደረጃዎች ሁሉ አሉ ለማለት ይቻላል። የዘመነ ኢሕአዴግ ኢትዮጵያ ብሔረሰብ-ተክል በሆኑ ክልሎች የተዋቀረች አገር ናት። አራቱን ክልሎች የኢሕአዴግ አባል ድርጅቶች፣ የተቀሩትን ደግሞ «አጋር ድርጅቶች» የሚባሉት ይቆጣጠሯቸዋል። በየትኛውም ክልል ከኢሕአዴግ የተለየ ፕሮግራም ያለው ድርጅት ሥልጣን ሊይዝ አይችልም፤ አልያዘምም። የአራቱ ክልሎች የተወሰኑ አመራሮች የኢሕአዴግ ሥራ አስፈጻሚ አባላትም ናቸው። የተወሰኑ የአጋር ድርጅቶች አመራሮችም በካቢኔ አባልነት ይሳተፋሉ። ብዙ፣ ነገር ግን ተመሳሳይ ፕሮግራም ያላቸው ድርጅቶች በየክልሉ ተሰይመዋል። አንድ ድርጅት በሁሉም ጉዳይ ላይ እጁን ከሚያስገባ በሌሎች አማካኝነት ዓላማውን ቢያስፈጽም በጣም ተመራጭ ይሆናል። ሶማሌ ክልልን በሶሻሌጊ፣ ጋምቤላን በጋሕዴን ወዘተ. አማካኝነት መቆጣጠር ነገሩን ቀላልና ውጤታማ ያደርገዋል። ሁሉም ክልሎችን የሚመሩ ድርጅቶች እስከታች እስከጎጥ በተዘረጋው መዋቅራቸው የደርግን ጊዜ በሚያስገቅ መልኩ ሕዝቡን እያስጨነቁት ይገኛሉ። የስብሰባ ጋጋታ፣ የመዋጮ መጻገፍ ሕዝቡን ከመጠን በላይ አስመርጦታል።

የቻይና ኮሚኒስት ፓርቲ ያልተማከለ አስተዳደርን ቢያንስ ቀልጣፋና ውጤታማ አገልግሎት ለመስጠት ተጠቅሞታል። ኢሕአዴግ በዚህ መሥሪያ ሲገመገም ቦይ ነው። አሁንም የኢትዮጵያ ሲቪል ስርቪስ በጎላ ቀር አሠራር የተተባበተ ነው። የሲቪል ስርቪስ ማሻሻያ የተባሉ ፕሮግራሞች ሁሉ ፋርሽ ሲሆኑ ነው የሚታየው። አንድ ሰሞን መንግሥት አገልግሎት አሰጣጡን ለማሻሻል እየሠራ ስለመሆኑ ባለሥልጣናቱም፣ መገናኛ ብዙኃንም እስኪሰለጠኑ ድረስ ይነግሩናል። «አንዳንድ የዚህ አካባቢ ነዋሪዎች በዚህ መሥሪያ ቤት አገልግሎት አሰጣጥ መደሰታቸውን ገልጹ» እየተባለ ብዙ ይተረካል። ይሁን እንጂ በአገልግሎት አሰጣጣቸው ተሽለሙ የሚባሉት መሥሪያ ቤቶች ከነጭራሹ በቢሮክራሲያዊ አሠራር የታነቁ ሆነው ይገኛሉ። ከመቼውም ጊዜ በላይ የኢትዮጵያ ሲቪል ስርቪስ በስርቆትና በዘረፋ እየተበከለ በመምጣቱ አሁን አሁን ያለ ጉዞ አገልግሎት ማግኘት የሚቻል አልሆነም። ኢንቨስተሮችና ሌሎች ተገልጋዮች ሁልጊዜ እንዳማረሩ ነው። በዚህ አካሄዳችን ከቀጠልን ናይጀሪያንም ሳናስገቅ አንቀርም።

ትዝብት

በዕውቀቱ ስዩም

የበዕውቀቱ ስዩም ሸሙጥ!

የአገር ፍቅር ተያታይ የግጥም ጥራትና ሽፋን ዙርያ - እንዲሁም ውድድር ማውጣቱን ሰማሁ። በሴቶች ተጠቃሚነት ዙርያ ማተኮር ግጥሙ በህዳሴ ግድብ ዙርያ እንዳለበት ተገልጿል። እኔም በእነዚህ -በተጀመረው ለውጥ ዙርያ - ጉዳዮች ላይ ያተኮረች እልል ያለች በኪራይ ሰብሳቢነት ዙርያ - ግጥም ልኪያለሁ። በውድድሩ አንደኛ በጥቃቅንና አነስተኛ ዙርያ - በትምህርት እንድወጣ የምትፈልጉ በሞባይላችሁ

«8700 A» በመጫን አጋርነታችሁን እንድታሳዩ እማጸናለሁ።

የወሎ ከተማ፣ ትባላለች ደሴ፣ እንዴምን ከርመሃል፣ ታላቁ ህዳሴ፣ የቆንጆ መፍለቂያ፣ ትባላለች ደሴ፣ እንደ ሰርኬስ ባቡር፣ ተገትሮ እንዳይቀር ታላቁ ህዳሴ። በ-ልኬት ማዋጣት፣ አለብን እላለሁ፣ ስሜን ለማታውቁት፣ በውቀቱ እባላለሁ።

የተጀመረው ለውጥ፣ እጅግ አሳሳቢ፣ የዚህን ወር ማረኝ፣ ጋሽ ኪራይ ሰብሳቢ።

በጥቃቅንና፣ አነስተኛ ኑሮ፣ እቅመደመዳለሁ፣ ጉይ ነው ዘንድሮ።

የትምህርቱ ጥራት፣ ቢሆንም የሾቀ፣ ሽፋኑ ወርቅ ነው፣ እጅግ የደመቀ፣ የግጥሙ ፀሐፊ አገሩን ናፈቀ ።

ሴቶች ተጠቃሚ፣ ወንድም ተጠቃሚ፣ በዚህ ከቀጠለ፣ እጅግ ያሰባለ፣ የኮንዶም አቅርቦት፣ ሊስፋፋ ይገባል። (በፌስቡክ ገጹ ያሰፈረው)

በዲኦኔሌር ፕብሊሺንግ ሚዲያ እና ኮምዩኒኬሽን ኃላ. የተ. የግ. ማኅበር እየተዘጋጀ የሚቀርብ ሳምንታዊ ጋዜጣ

ሥራ አስኪያጅ
አበበ ወቤ

ዋና አዘጋጅ
ሙሉቀን ተስፋው
0910159783
mulukentesfaw@gmail.com
የካ ክፍለ ከተማ ወረዳ 07 የቤት ቁጥር 09/297

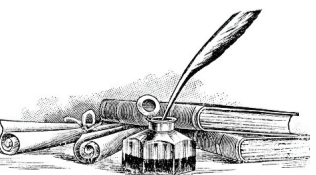
ሪፖርተር
ትሑት ጥላሁን

አምደኞች
መስከረም አበራ
ቴዎድሮስ ኃይለማርያም (ዶ/ር)
ፋት አማኑኤል
መብራቱ በለቸው
በሪዎን አዳን

የዘግጅት ክፍሉ አድራሻ
ቂርቆስ ክ/ከተማ ወረዳ 08
ቤ/ቁጥር 471
ስልክ፡ 0910159783
0919396240

ግራፊክስ ዲዛይን
ስልክ፡ 0911 18 09 33

አታሚ
ናታን ማተሚያ ቤት
አራዳ ክ/ከ ወረዳ 3 የቤት ቁጥር 1062

ዜናዎች

“ኅብረተሰቡ ወተት ይጠቀምም፤ አይጠቀምም ለማለት አይቻልም”

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር

በአዲስ አበባ የክብት ወተትና የወተት ተዋጽኦዎች ተበክለዋል በሚል የሚናፈሰው መረጃ የተሟላ ጥናትን መሰረተ ያደረገ አይደለም ያለው የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ሆኖም ኅብረተሰቡ ወተት ይጠቀም ወይንም አይጠቀም ለማለት እንደማይቻል ገልጿል። በአዲስ አበባ ዙሪያ የሚገኙ የወተትና የወተት ተዋጽኦ ምርቶች በሻጋታ ምክንያት የሚፈጠር የአልፋ ቶክሲን መጠናቸው ከፍ ብሏል፤ ይህም ከዓለማዊ መስፈርት በላይ ነው በሚል አንተርናሽናል ላይቭ ስቶክ ሪሰርች

ኢንስቲትዩት ያወጣው ሪፖርት ሳይንሳዊ መመዘኛዎችን እኩቶ የተሠራ አለመሆኑን ሚኒስቴሩ ጠቁሟል። ተቋሙ ያሰራጨው መረጃ ወቅቱ የሚጠይቀውን መሳሪያዎች ተጠቅሞ ያልተጠናና ሁሉንም ስፍራዎች ወካይ በሆነ መንገድ ያካተተ ባለመሆኑ ተጨባጭነት ይጎለባል ነው ያለው። መረጃው ከወጣበት ቀን ጀምሮ በርካቶችን የተሳሳተ አስተሳሰብ ውስጥ እየከተተ በመምጣቱም ከጤና ጥበቃ ሚኒስቴር፣ ከአራሻና ተፈጥሮ ሀብት ሚኒስቴር፣ ከዓሳና እንሰሳት ሀብት ሚኒስቴር

እንዲሁም ከኢንዱስትሪ ሚኒስቴር የተወጣጣ ግብረ ኃይል አቋቁሞ ጥናት ማድረግ እንደጀመረ ተገልጿል። ጥናቱ በዋናነት ከክብቶቹ ርቢ እንስቶ የሚጠቀሙትን መኖ የሚዳስስ፤ የምርት ህደትና ድህረ ምርትን የሚያካትት ነው። በኅብረተሰብ ጤና ኢንስቲትዩት የሚመራው ቡድን የሚያካሂደው ጥናትም የወተት ናሙና ሰብስቦ ላብራቶሪ ገብቷል። የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊ አቶ አሕመድ ኢማኑ በሰጡት መግለጫው፣ አልፋ ቶክሲን የሚባለው ኬሚካል ገና ከአርሻ አንስቶ የሚከሰት ነው እንጂ ድንገት በአንድ ቀን ወተትና

የወተት ተዋጽኦን የሚበክል አይደለም ብለዋል። ሆኖም መንግሥት ጉዳዩን ቸል አለለውም ነው ያሉት አቶ አሕመድ። ሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ ጉዳዩን አስመልክቶ ሁሉንም አካባቢዎች ባካተተ መልኩ በዘመናዊ መሣሪያዎች እያካሄደው ያለው ጥናት ሙሉ ውጤት በሁለት ሳምንት ጊዜ ውስጥ ይፋ እስኪደረግም ኅብረተሰቡ ባልተረጋገጠ መረጃ ከመረበሽ እንዲቆጠብ አሳስቧል። ይሁን እንጂ ጥናቱ ተጠናቆ ትክክለኛ ውጤት እስኪሰጥ ገና ድረስ በመላምት ብቻ ኅብረተሰቡ ወተት ይጠቀም፤ አይጠቀም ማለት እንደማይቻል ተናግረዋል።

“የፍትሕ ሥርዓቱ የአገዛዙ መግዢያ፣ ፍርድ ቤትም በተራ ካድሬ የሚታዘዝ ሆኗል” ሰማያዊ ፓርቲ

ሰማያዊ ፓርቲ ጥቅምት 24 ቀን 2008 ዓ.ም. በሰጠው መግለጫ ከካባው የተቀበረውን የፍትሕ ሥርዓት ነጻ ለማውጣት ትግላችን ማጠናከር አሳለን ሲል ገለጸ። ፓርቲው በመግለጫው ኢትዮጵያ ውስጥ ያሉ ማናቸውም ሕጎች፣ ሕገ መንግሥቱን ጨምሮ ለአገዛዙ ማጥመደያና መግባር መሣሪያ ከመሆን የዘለለ የዜጎችን መብት እያስከበሩ አይደለም ብሏል። የሰማያዊ ፓርቲ ሊቀመንበር አቶ ይልቃል ጌትነትና ምክትል ሊቀመንበር አቶ ነገሠ ተፋረደኝ ከጋዜጠኞች ለተነሱ ጥያቄዎች መልስ ሲሰጡ «ሕገ መንግሥቱንም ሆነ ሌሎች የፍትሕ ማህበራዊትን በመናድ መንግሥት ግንባር ቀደም ተዋናኝ ሆኗል» ብለዋል። የፍትሕ ሥርዓቱ ለአገዛዙ መግዢያ፣ ፍርድ ቤቶችም በተራ ካድሬዎች የሚታዘዙ

መሆናቸውን የሚያትተው የሰማያዊ መግለጫ ፍርድ ቤት ነጻ ብሎ የለቀቃቸውን ግለሰቦች ያለ ካድሬዎች መልካም ፈቃድ ከማረማያ ቤት አሊያም ከማዕከላዊ መውጣት እንዳልቻሉ ናሙና በማንሳት ይዘረዝራል። የሰማያዊ ምክትል አፈ-ገባኤ አቶ የሸብስ አሰፋና ከአሱ ጋር በአንድ መዝገብ የተከሰሱ ፖለቲከኞችና ሌሎች ግለሰቦች ቤታቸው ተፈትሞ ምንም ነገር ሳይገኝ በማህበራዊና በሌሎች የምርመራ ቦታዎች ሁሉ ሰብአዊ መብታቸው ተጥሏል፤ መብታቸው መጣሱን ለፍርድ ቤቱ በማስረዳታቸው ብቻ «ችሎት ደፋራችሁ» በሚል ለተጨማሪ ቅጣት ተዳርገዋል። በባህር ዳር የፓርቲው አመራር በ15 ሺህ ብር ዋስ እንዲወጣ ፍርድ ቤት ቢወስንም ካድሬዎቹ ባለመፍቀዳቸው ብቻ አሁን በእስር እንደሚገኙ ተገልጧል። በአቶ አለነ ማሕጠንቱ

ላይም የደረሰው ተመሳሳይ ነው ተብሏል። በጎንደርና በሸዋርቤት በርካታ ዜጎች ለወራት ታገረው ከቆዩ በኋላ ወደ ማእከላዊ የተዛወሩ ቢሆን ቤተሰብ እንዳይጠይቃቸው መደረጉ በመግለጫው ተካቷል። እንደ መግለጫው በአርባ ምንጭም በርካታ የፓርቲው አባላት እንደታሰሩ በቅርቡም ወደ ማእከላዊ ተዛውረዋል። በእነ አንዲሉም አራጌ፣ እስክንድር ነጋ፣ ተመስገን ደሳለኝ፣ አብረሃ ደስታ፣ ሀብታሙ አያሌውና ዳንኤል ሽበሽ እንዲሁም በሌሎች ፖለቲከኞችና የሀሊና እስረኞች ላይ የሚደርሰው የመብት ረገጣ ሕግ ከካባዋ ለመቀበሪያ ምስክር ነው ተብሏል። ሰማያዊ ፓርቲ «ትግላችንን ከዳር ለማድረስ የሚመለከታቸው የፖለቲካ ኃይሎች፣ የኢትዮጵያ ሕዝብና ዓለም አቀፍ ማኅበረሰብ ከጎናችን እንዲቆም ጥሪዎችን እናስተላልፋል» በማለት መግለጫውን አጠቃሏል።

በረኅብ የተጎዱ ዜጎች ቀያቸውን ለቀው እየተሰደዱ ነው

በተከሰተው ድርቅ ምክንያት በረኅብ በተጠቁ ዜጎች ሕይወታቸውን ለማቆየት ቀያቸውን ለቀው በመሰደድ ላይ ናቸው። ወደ አዲስ አበባና ሌሎች አካባቢዎች በመግባት ላይ የሚገኙት በርካታ ተጎጂ ኢትዮጵያውያን በመንግሥት በኩል በቂና አፋጣኝ እርዳታ እያደረገላቸው እንዳልሆነና ሕይወታቸውን ከአደጋ ለመታደግ ቀያቸውን ለቀው ለመውጣት እንደተገደዱ አብራርተዋል። መንግሥት አፋጣኝ እርምጃ ካልወሰደ በስተቀር በጥቂት ጊዜያት ውስጥ ከፍተኛ ቁጥር ያለው ሕዝብ ወደከተሞች መጉረፍን እንደሚቀጥልም ጠቁመዋል። መንግሥት በኤልኒኖ ሳቢያ በተከሰተው ድርቅ ምክንያት ብዙ ዜጎች አስቸኳይ የምግብ እርዳታ እንደሚያስፈልጋቸው ቢያምንም ችግር ከመንግሥት አቅም በላይ እንዳልሆኑ ሲገልጹ መቆየቱ አይዘነጋም። ይሁን እንጂ የችግር ተጎጂዎችና ዓለም ዐቀፍ ተቋማት የችግር ግዝፈትና አሳሳቢነት መንግሥት ከሚለው በእጁ እንደሚበልጥና አፋጣኝ የሆነ እርዳታ ካልተደረገ ችግር እየከፋ መሄዱ እንደማይቀር በማሳሰብ ላይ ይገኛሉ።

ዘግናኝ ግድያ በሽሮ ሜዳ

ጥቅምት 23 ቀን 2008 ዓ.ም. አንድ ግለሰብ አዲስ አበባ ሽሮ ሜዳ በሚባለው አካባቢ በአሜሪካ አምባሲ ፊት ለፊት ሁለት ሰዎችን በቢሎዎ አርዶና በአሳት አቃጥሎ መገደቡን የሚችል ቤተሰቦች ለቀለም ቀንድ ጋዜጣ ገልጸዋል። የዘግናኝ ክፍላችን ይህን ዘግናኝ አደጋ በሐዘን ቤት ተገኝቶ ለማጣራት የሞከረ ሲሆን የሚች ተማሪ አቢሲንያ ፋንታሁን አባት አቶ ፋንታሁን ብርሃኑ በስልክ ተደጋጋሚ ማስፈራራትና ዛቻ ይደርሳቸው እንደነበር

ገልጸዋል። «የመግባባትና አንድነት ሰላም ማኅበር» መሥሪያቸው ሥራ አስኪያጅ የሆኑት አቶ ፋንታሁን በተለያየ ጊዜ ለእስር መዳረጋቸውም ታውቋል። የአዲስ ዓመት ዋዜማን ምክንያት በማድረግ ከእስር የተፈቱት አቶ ብርሃኑ ተከታታይና የማያቋርጥ በደህንነቶች የማስፈራራት ዛቻ እንደደረሰባቸው ማንነታቸው ያልታወቀ ሰዎች በስልክ አፍነን እንገልጻለን እንደሚሏቸው ገልጸው፣ ነገር ግን ግድያው ከዚህ ዛቻ ጋር የተያያዘ መሆን አለመሆኑን አርግጠኛ አለመሆናቸውን ጨምረው አብራርተዋል።

በግድያ ወንጀል የተጠረጠረው አቶ ሽይሩ ጀማል የታላቅ ልጃቸው ጓደኛ ሲሆን በአንድ ቤትም መኖር ጀምረው ነበር። «ቀደም ባሉት ጊዜያት አንዳንድ ሰነዶች ከቤቱ ሲጠፉ ተጠራጥረው ነበር። በልጅ ፍላጎት ጣልቃ ሳልገባ ዶክመንቶቹን መጎታ ቤት እየቆለፍኩ መጠንቀቅ ጀመርኩ። በእኔ እንጂ በልጅ ላይ ፈጽሞ ይህ ነገር ይፈጠራል ብዬ አስቤ አላውቅም» ይላሉ አቶ ፋንታሁን። ተማሪ አቢሲንያ የ7ኛ ክፍል ተማሪ ስትሆን በጠዋት ፈረቃ ትምህርቷን ጨረሳ 7:00 ሰዓት ቤቷ ተመልሳለች። አቶ ፋንታሁን ሁልጊዜ ከቤታቸው

ምሳ የመብላት ልምድ ቢኖራቸውም በጊዜው አልነበሩም። ባለቤታቸውም ሥራ ቦታ ነበሩ። ግለሰቡ መጀመሪያ ማንን ለመግደል አስቦ እንደነበር የታወቀ ነገር ባይኖርም ሁለቱን ሰዎችን ከገደለና ሰውነታቸውን ካቃጠለ በኋላ መብቃ ከፍ ባለድምጽ ከፍቶ በጀርባ በኩል በጎረቤት በር ለመሄድ ሲሞክር ጎረቤቶቻቸው ለልጁን ያልተለመደ ገጽታ አይተው ይይዙታል። ልጁን ይዘውት ሲመጡ ቤቱ ውስጥ ያለው ቃጠሎ ጭስ በውጭ በኩል ይታይ ነበር። በሩ ሲከፈት ሁለት ግለሰቦች ወዳድቀዋል። በሩ ሲከፈት ሁለት ግለሰቦች ወዳድቀዋል። ተማሪ አቢሲንያ አንገቷ በቢሎዎ የታረደ

<<በሶማሌ ክልል በቀላፎና መስታሂል ወረዳዎች የብሔረሰብ ዕውቅና ጥያቄ በማንሳታቸው ከ65 በላይ ሰዎች በአሰቃቂ ሁኔታ በጅምላ ተገድለዋል፤ ከ153 በላይ ቆስለዋል>>

ሰመጉ

የሰብአዊ መብቶች ጉባኤ (ሰመጉ) ጥቅምት 23 ቀን 2008 ዓ.ም. ባወጣው 139ኛ ልዩ መግለጫው በሶማሌ ክልል በቀላፎና መስታሂል ወረዳዎች የብሔረሰብ የዕውቅና ጥያቄ ያነሱ የፊርባሬና የዱቤ ጎሳ አባላት በክልሉ ልዩ ኃይል በጅምላ የተገደሉ የ65 ሰዎችና በጥይት ቆስለው ለአካል ጉዳት እንደተዳረጉ ገልጸ የ115 ሰዎችን በስም ዝርዝር ይፋ አድርጓል። ሰመጉ በልዩ መግለጫው እንዳመለከተው በክልሉ የሚኖሩ የፊርባሬና የዱቤ ጎሳዎች ከ1990 ዓ.ም. ጀምሮ የዕውቅና ጥያቄ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ሲያቀርቡ ቆይተዋል። «ባሕላችንን፣ ቋንቋችንና የመኖሪያ አካባቢያችንን መልክዐ ምድራዊ

አቀማመጥ ከሶማሌ ብሔረሰብ የተለየ በመሆኑ ልዩ ዞን እንዲሰጠን ጠይቀናል። ቀላፎ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴና በደርግ ዘመን አውራጃ ነበር፤ በዚህ ምክንያት ታሪኩንና ባሕሉን መሠረት በማድረግ በዞን ደረጃ እንዲደራጅ እስከ ጠቅላይ ሚኒስቴር ጽሕፈት ቤት ድረስ አመልክተናል» በማለት እንደገለጹ ሰመጉ በመግለጫው አብራርቷል። ሰመጉ የአካባቢውን ሽማግሌዎችን ዋቢ አድርጎ ባዘጋጀው መግለጫው በቀላፎ፣ መስታሂልና ፊርባሬ ወረዳዎች ውስጥ ከሦስት መቶ ሺህ (300,000) የማያንሱ የፊርባሬ ጎሳ አባላት ሲኖሩ ከአምሳ ሺህ (50,000) በላይ የሚሆኑ የዱቤ ጎሳ አባላት በምሥራቅ አሜ እና በምዕራብ አሜ

ወረዳዎች ይኖራሉ። እንደ ሽማግሌዎቹ ገለጻ በቀላፎ ከዐሥር ዓመት በፊት በተከናወነው የሕዝብና ቤት ቆጠራ የፊርባሬ ጎሳ አባላት 121,000 (አንድ መቶ ሃያ አንድ ሺህ) የነበረ ሲሆን፣ የኦጋዴን ጎሳ አባላት ቁጥር ደግሞ 4000 (አራት ሺህ) ነበር። በጠቅላላው በወረዳው 125,000 (አንድ መቶ ሃያ አምስት ሺህ) ሕዝብ ይኖራል። ይሁን እንጂ የፊርባሬ ጎሳ አባላት ቋንቋቸውና ባሕላቸው ከኦጋዴን ጎሳ የተለየ ሆኖ ሳለ ወረዳውን የሚያስተዳድሩትና በመንግሥት ሠራተኛነትም ከፍተኛውን ቁጥር የያዙት የኦጋዴን ጎሳ አባላት በመሆናቸው ቅሬታው ተፈጥሯል። የፊርባሬና የዱቤ ጎሳዎች ሽማግሌዎች “የቀላፎ ወረዳ የቀድሞውን የአውራጃ

ደረጃ በሚመጥን መልኩ ዞን እንዲሆን፣ እንደ ሌሎቹ ብሔረሰቦች በቋንቋችንና በባሕላችን የመጠቀም መብታችንና የማንነት ጥያቄያችን ተከብሮልን ራሳችንን በራሳችን የማስተዳደር ሕገ መንግሥታዊ መብታችን እንዲጠበቅልን የሚል ጥያቄ አቅርበው ነበር። ይህን ጥያቄ ለምን አነሳችሁ በማለት የሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ልዩ ፖሊስ ኃይል ታኅሣሥ 1 እና 2 ቀን 2006 ዓ.ም በፈጸመው አሰቃቂ የጅምላ ግድያ ከ65 ሰዎች በላይ የተገደሉ ሲሆን ከ153 በላይ ቆስለዋል። የሰመጉ ባለሙያዎች ድርጊቱ በተፈጸመባቸው አካባቢዎች በአካል በመገኘት ጥቃቱ የተፈጸመባቸውን ዜጎችና ቤተሰቦቻቸውን በማነጋገር ድርጊቱ

መፈጸሙን ለማረጋገጥ እንደቻለ በልዩ መግለጫው ላይ ተመልክቷል። የሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የፊርባሬ ጎሳ ተወላጆች ላይ ግድያና ማቆሰል ከመፈጸሙ በተጨማሪ ግምቱ 15 ሚሊዮን ብር የሚገመት እህል ከአውድማና ከማሳ ላይ ተቃጥሏል። የ150 አባውራሞች መኖሪያ ቤቶች ተቃጥለዋል። ይህንን ችግር ለጠቅላይ ሚኒስቴር ጽሕፈት ቤት፣ ለኢትዮጵያ ሰብአዊ መብት ኮሚሽን፣ ለአገር መከላከያ ሚኒስቴር፣ ለፌዴራል ጉዳዮች ሚኒስቴር፣ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት፣ ለሰብአዊ መብቶች ጉባኤ በተደጋጋሚ ማመልከታቸውን በመስክ ሥራ ላይ ለተገኙ የሰመጉ ባለሙያዎች የተጎጂዎች ተወካዮች በምራት ገልጸዋል።

ወቅታዊ

የኢሕአዴግ ትጥቅ አሰፈጽ ስትራቴጂ

በቅርቡ በአቶ በረከት ስምዖን የሚመራው የፖሊሲ ጥናትና ምርምር ማዕከልና የፕብሊክ ስርቪስና የሰው ኃይል ሚኒስቴር በጋራ ያጠኑት ነው በተባለለት የመልካም አስተዳደር ችግርን በሚመለከተው ጥናት ላይ አቶ ኃይለማርያም ደሳለኝ ከድርጅቱ ከፍተኛ አመራሮች ጋር ያደረጉትን ውይይት ተከትሎ የተለያዩ አስተያየቶች እየተሰጡ ነው። አንዳንዶች ኢሕአዴግ ከጊዜ ወደጊዜ ራሱን ለማረም ቁርጠኝነት እያሳየ መምጣቱን ሲገልጹ ሌሎች የአሁኑ የድርጅቱ አካሄድ የተለመደ፣ ከዘመቻ የዘለለ ምንም ጠብ የሚል ለውጥ ሊያመጣ የማይችል ማደናገሪያና ተራ የሕዝብ ግንኙነት ሥራ ነው ይላሉ። ሪፖርተር ጋዜጣ (ቅጽ 21 ቁጥር 1619) «ጠቅላይ ሚኒስትሩ ወሳኝነታቸውን ያሳዩበት መድረክ» ሲል ያሞካሸው ይኸው መድረክ እንዴትና በምን ምክንያት የተለየ ሆኖ ሊቆጠር እንደቻለ ጨርሶ ግልጽ አይደለም።

የተከመደው የ«በስብሰባ» መዝሙር
መቼም ኢሕአዴግ የዜጎችን ጩኸት መቀማት ይችልበታል። የተለመደው የጩኸት የመቀማት ስትራቴጂ፣ ሕዝቡ የሚሚረገግባቸውንና የተቃዋሚው ኃይል ዋና ዋና መከራከሪያ የሆኑ ጉዳዮችን በመቀማትና የራሱ በማድረግ ጥያቄውን ባይፈታውም «ረውት-ራላይዝ» ማድረግን የሚመለከት ነው። ጥያቄው የአኛም ጥያቄ ነው፣ ሕዝቡ ተማሮብናል፤ እንደ ድርጅት በስብሰባ፣ በብሔርና በልዩ ልዩ ኔትወርኮች መተሳሰር አለ ወዘተ. ይባላል። የተወሰኑ ካደራዎችና ባለሀብቶች ሰለባ ይሆናል። መንግሥት የሕዝቡን እርዳታ እየሰማና ቁርጠኛና ተግባራዊ እርምጃ እየወሰደ ነው። ሕዝቡም በትግሉ ከመንግሥት ጎን ተሰልፎ የመሪነቱን ሚና እየተጫወተ ነው ይባላል። ሚዲያውም እንደተለመደው ስለመንግሥት «ቁርጠኝነት» እያጋነነ ይዘገባል። ዘመቻው ይቀጥላል። የተለመደው አካሄድ በአጭሩ ይህን የሚመስል ነው።

በተጠቀሰው የውይይት መድረክ ካደ ያደረጉትን ንግግር ተከትሎ አቶ ኃይለማርያም ወሳኝነታቸውን አሳይተዋል ሲባል ተሰምቷል። ውኃ የማይቋጥር ደካማ አስተያየት ነው

ሁሉም እንደሚያውቀው ዜጎች በመልካም አስተዳደር ችግር ታንቀው መከራቸውን ማየት የጀመሩት አሁን አይደለም፤ ድር ነው። በየመሥሪያ ቤቱ ከስብሰባና ከድርጅት ተግባር በስተቀር ሌላ ሥራ እንደማይሠራ፣ ሲቪል ስርቫይቱ ደሞዜ እጅግ አነስተኛ መሆኑ ላያንስ በስብሰባና ግምገማ አበሳሰው እየየ በመሰላቸው ምክንያት ሕዝብ የሚያረካ አገልግሎት መስጠት እንዳልቻለ፣ በየመሥሪያ ቤቱ ኃላፊ ተብለው የሚመደቡት ብቃት የሌላቸው ታማኝ ካድሬዎች በብሔረሰብና በልዩ ልዩ ኔትወርኮች ተደራጅተው አድሳዊ የሆነ የሥራ ቅጥር እንደሚፈጽሙ፣ ሠራተኛውን በማናሰብኝነት እንደሚያሳቁሉ፣ ኢ-ፍትሃዊና ዘረኛ በሆነ መልኩ የዜጎችን ቤት እንደሚያፈርሱ፣ የራሳቸውን ብሔረሰብ አባላት በልዩ ልዩ መንገዶች እንደሚጠቅሙ፣ መሰናኛ ስርቆት ከታች እስከላይ ሥር እንደሰደደ ወዘተ. ወዘተ. ብዙ ሲባል ከርሟል። ኢ-ፍትሃዊነት መንገዱም በብሔረሰብ መተሳሰሩም፣ የመሬት ዘረፋውም ሁሉም እንግዳ ነገር አይደለም። ይህን ሁሉ ወንጀል የሚሠሩት የራሱ የገዢው ኃይል አባላትና አመራሮች በመሆናቸው አገዛዙም የችግሩን ሁኔታ ግጥም አድርጎ ያውቃል።

ኢሕአዴግ የዜጎችን ጩኸት መቀማት ልማዱ ነውና፤ አሁንም እንደተለመደው ሞቻለሁ፤ በስብሰባ፣ የብሔር ኔትወርኮች ሥር ሰዷል፤ ሕዝቡ በኢሕአዴግና በመንግሥት ላይ ተማርገደ፤ የመሬት ዘረፋው (እነሱ ወረራ ይሉታል) ባሪያ ክቷል፤ በዚህ ሁኔታ ከቀጠልን እንገለግላለን ወዘተ. እያለን ነው። ድርጅቱ በራሱ ላይ የዚህ ዓይነት «ምህረት የለኝ ክስ» ሲያቀርብ ይህ የመጀመሪያው አይደለም። ለአብነት ያህል እነ አቶ ገብሩ አሥራትን ከሕወሓት ካስወገደው ድርጅታዊ ክፍፍል በኋላ

ኢሕአዴግ በአቶ መለስ ቋንቋ መስጠትን ገልጾ ተሳዳሪ የሚል ራሱን የ«ማጽዳና የማይስ» ስትራቴጂ ተግባራዊ እንዳደረገ አይዘነጋም። በእርግጥም ደግሞ በዚያ ተሳዳሪ በተባለው የማጽዳት ዘመቻ የነገሩ መለስን አቋም ይቃወማሉ የታባሉ የድርጅት አባላትና አመራሮች ከታች እስከ ላይ ድረስ ተመንግረዋል። ተሳዳሪው ጠላትና ወዳጅን በግልጽ ለመለየት፣ ማን ከማን ጋር እንደቆመ ለመረዳትና ለመመንጠር ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጓል። ዘመቻውም ሁሉም «መለስ ማረኝ» እስኪልና አቶ መለስ ብቸኛው አይደረፈ መሪ ሆነው መውጣት እስኪችሉ ድረስ ቀጥሏል። ይሁንና ተሳዳሪ የተባለው ዘመቻ እነአቶ መለስን እንጂ ሕዝቡን በየትኛውም መንገድ ተጠቃሚ እንዳይደረግ ደግሞ በጣም ግልጽ ነው። ባለፉት አሥር ዓመታት የተመዘገበው ባለሁለት ዲጂት እድገት የዚያ ተሳዳሪ የተባለው ዘመቻ ውጤት መሆኑን በተደጋጋሚ ብንሰማም ሕዝቡ ያገኘው አንዳችም ነገር እንደሌለ የታወቀ ነው። ብዙሃኑ ሕዝብ አሁንም ራሱን መመገብ አልቻለም። ተፈጥሯል የተባለው ሚሊየን አርሶ አደርም የውኃ ሽታ ሆኗል።

ይኸው የስብሰባና መዝሙር ኢሕአዴግ በምርጫ 1997 ዓ.ም. አስደንጋጭና ያልታሰበ ሽንፈት ከደረሰበት በኋላም ቀጥሎ ነበር። አቶ መለስ በምርጫው ማግስት የራስ ምታት የሆኑባቸውን የተቃዋሚ ድርጅት መሪዎች እስር

ቤት ከወረወሩ በኋላ ከአማራ ክልል እስከ ጉራጌና ሃድያ ዞኖች ኢሕአዴግን አልመረጡም ባላቸው አካባቢዎች ሁሉ እየተዘዋወሩ «የሚገባንን ያህል መሥራት ባለመቻላችን አዝናችሁብናል፤ ለዚህ ነው በምርጫ የቀጣችሁን፤ ተገቢ ተግላጽ ነው፤ እናስተካክላለን» ወዘተ. እያሉ ስለድርጅታቸው ውድቀት በሰፊው ሲናገሩ መክረማቸው አይዘነጋም። አቶ መለስ በተዘዋወሩባቸው አካባቢዎች ሁሉ አንዴ እየሰተዘኩ አንዴ ደግሞ እየሰፈሩና፣ የሚሸርሱቱና የሆስፒታል የመሠረት ድንጋይ እየሰቀመጡና ጋቢ «እየተሸለሙ» ከፍተኛ የሕዝብ ግንኙነት ሥራ ሲሠሩ ከርመዋል። ለአምስት ዓመታት የሕዝብ ግንኙነት ሥራ ሲሠሩ ቆይተው ድርጅታቸው በምርጫ 2002 ዓ.ም. ከአንድ የፓርላማ መቀመጫ በስተቀር ሁሉንም ጠራርጎ ሲወስድ አቶ መለስ ከማፈር ይልቅ ውጤቱ የሥራቸው ውጤት እንደሆነና እንደሚገባቸው መግለጻቸውን እናስታውሳለን።

የፖሊሲ ጥናትና ምርምር ማዕከል አጠናው የተባለው ጥናትና ጥናቱን ተከትሎ የተደረገው ውይይትም ከዚህ ቀደም ከነበሩት የኢሕአዴግ አካሄዶች ጋር በእጅጉ የሚመሳሰል ነው። የተለየ አዲስ ነገር አልታየብንም። አሁንም እንደትናንቱ እየተዘመረ ያለው ያው የተለመደው መዝሙር ነው። «አረንቋ ውስጥ ነን፤ የብሔር ኔትወርክ ሥር ሰዷል፤ መሰናኛ ባሪያ ክቷል፤ የመልካም አስተዳደር ችግሮችን መፍታት አልቻልንም

ወዘተ.» እየተባለ ነው። አንዳንዶች መንግሥት የጥናቱን ውጤት መሠረት አድርጎ ጠንክሮ ያለ እርምጃ ሊወስድ እንደሚችል በመግለጽ ላይ ቢሆኑም ካለፈው ተመክሮ በሚገባ መገንዘብ እንደሚቻለው አገዛዙ እንደተለመደው የተወሰኑ ሰዎችን የእስር ሰለባ ከማድረግ የዘለለ ይኼ ነው የሚባል መሠረታዊ እርምጃ ሊወስድ አይችልም። አምስት ዓመት እየቆጠሩ የተወሰኑ «ትናንሽ አሳዎች»ን በማሳደድና በማሰር አረንቋ ውስጥ የገባውን የመልካም አስተዳደር ችግር መፍታት ደግሞ ፈጽሞ የሚታሰብ አይደለም።

በአገራችን የዴሞክራሲ ሽታ አለመኖሩን በሚገባ ከሚያረጋገጡ ነገሮች ውስጥ ይኸው የ«በስብሰባ» መዝሙር ተጠቃሽ ነው። በዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ውስጥ ሕዝቡ የጣለበትን ኃላፊነት መውጣት ያልቻለ አመራርና ድርጅት ኃላፊነቱን እንዲያስረክብ ይገደዳል። በስብሰባ ላይ እያሉ አገር መምራት ብሎ ነገር የሚታሰብ አይደለም። አገዛዝ በአንጻሩ የተጽዕኖ ሥርዓት አይደለምና የሕዝብ አስተያየትና ተጽዕኖ ብሎ ነገር አይገባውም፤ አያገባውም።

ራሱን የሚያርም ድርጅት?

የኢሕአዴግ ነባር አመራሮች በተደጋጋሚ «ኢሕአዴግ ራሱን በራሱ የሚያርም ድርጅት ነው» ሲሉ ይሰማል። ማንም ሳይነግረው የራሱን የውስጥ ችግሮች ራሱ ነቅሶ እያወጣ ምህረት የለኝ በሆነ ግምገማው አባላቱን እያፋጠጠ ራሱን የሚያጸዳና የሚያጠናክር ድርጅት ስለመሆኑም ብዙ ተባሏል። በእርግጥም ኢሕአዴግና ስብሰባ፣ ኢሕአዴግና ግምገማ የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጽታዎች ናቸው። ድርጅቱ እንደተለመደው የዘመቻ መርሐ-ግብሮችን ከነደፈ በኋላ ከላይ እስከ ታች ግምገማ ይያዛል። «አሁን በያዘነው መንገድ ከዜድን ህልውናችን ጥያቄ ውስጥ ይገባል፤ መልካም አስተዳደርን የማስፈን ጉዳይ የህልውና ጉዳይ ነው» ይባላል ለተፈጠሩት ችግሮች ተጠያቂ የሚሆን አካል ይፈለጋል። እንደተለመደው ሁሉም «አጥፍቻለሁ፤ ችግሩ ይመለከተኛል፤ ይገልጻኛል» እያለ ይወጣል። ሕዝብ የተማረባቸው ካድሬዎች ሁሉ በሌላ ጭምር «ድርጅቱን በድያሌህ» እያሉ «ሳላቸውን ያወርዳሉ»።

የኢሕአዴግ የሥልጣን መሠረት የጥቅም ግንኙነት ነውና እነኚህ ሕዝብን ያስለቀሱ ኃይሎች ለፈጸሙት ጥፋት ክስ ቀርቦባቸው ተመጣጣኝ ቅጣት ማግኘት ሲገባቸው «ጥፋታቸውን ሂስ በማደረጋቸውና ለወደፊቱ ከጥፋታቸው እንደሚማሩ ቃል በመግባታቸው» ይታሰባሉ። የተማረባቸውን ሕዝብ ለማሰደስት ሲባል ካሉበት ኃላፊነት ተነስተው ወደሌላ አካባቢና ወደሌላ ሹመት ይዛወራሉ። የኢሕአዴግ ራሱን ማረም ከዚህ የዘለለ አይደለም።

የአቶ ኃይለማርያም ወሳኝነት

በተጠቀሰው የውይይት መድረክ ላይ ያደረጉትን ንግግር ተከትሎ አቶ ኃይለማርያም ወሳኝነታቸውን አሳይተዋል ሲባል ተሰምቷል። ውኃ የማይቋጥር ደካማ አስተያየት ነው። ለምን? አንደኛ፣ አቶ ኃይለማርያም በዕለቱ ከዚህ ቀደም ያልተባለ አዲስ ነገር አልተናገሩም። አቶ መለስ «ኢሕአዴግ በስብሰባ፣ በስብሰባና» ብለውን እንደነበር ይታወቃል። ዓላማው አንድ ቢሆንም የአቶ ኃይለማርያም ንግግር በይዘትም በቅርጽም ከአቶ መለስ ንግግር ያነሰ ነው። ሁለተኛ፣ ሕገ መንግሥቱ ከፍተኛ ሥልጣን የሚያገናኙባቸው ቢሆንም አሁን ባለው የአገራችን የፖለቲካ ኬሚስትሪ አቶ ኃይለማርያም ወሳኝ ሊሆኑ የሚችሉበት አንዳችም መንገድ የለም። ወሳኝነታቸውን አሳይተዋል የሚለው አገላለጽ ተራ ማደናገሪያ ነው። ለነገሩ እርሳቸውም የአቶ መለስን ሌጋሲ የማስቀጠል እንጂ ወሳኝ መሆን ዓላማ እንደሌላቸው ገና ከጠየቁ ግልጽ አድርገዋል። ሰውየው የሌላቸውን ርዕይ እነኝህ ወገኖች ከየት አምጥተው ሊያሸክሟቸው እንደሚፈልጉ ጨርሶ ግልጽ አይደለም።

ነጻ ክስተያየት

መስከረም ክብራ

“እያመረቱ መራብ፤

“እየተቀለቡ” መክሳት... ?

«የምሥራቅ አፍሪካ የውኃ ገብቱ» የምትባለው አገራችን ድርቅ ከመቅጸብ ወደ ረገብ የሚቀየርበት የተፈጥሮ ሀብት ሳይሆን የሁነኛ መሪ ደንብ መሆኗ ነው። ከዘመን ኢሕአዴግ በፊት የነበሩ ገዢዎች የሕዝብ ረገብ ከፊትታቸው የማይናገሩት ልብ-ደንገጃና አምባገነኖች ነበሩ። የሕዝብ ልጅ ነኝ ባዩ ኢሕአዴግም በትግል ዘመኑ አንዱ ሕዝብን የሚያታግልበት አጀንዳ ይኼው አገሪቱን እያሰለሰ የሚገባቸው ረገብ ነበረ። ሽማቂው ኢሕአዴግ መንግሥት ከሆነ በኋላ የዲሞክራሲያዊ ነገር ሥልጣን ላይ ለመሰንበት ካለው ብርቱ ፍላጎቱ ጋር አልገጥም ሲለው ልማታዊ ነኝ ካለ አንድ አሥርት እያለፈው ነው። ልማታዊነቱን ለማግለጥ ደግሞ የአገርን አካባቢ የመገደብ የድህነት ጠላት ነኝ ሲል አይደክመውም፤ ሰሚኖ የሚሰለፉት አይመስሉም። የኢሕአዴግ የልማታዊ መንግሥትነት ነኝ ባይነት እርሱ እንደሚያውቀው ድህነትን ከማጥፋት ይልቅ ሥልጣንን ከማስረዘም ፍላጎት ጋር ይዛመዳል። ለዚህ ማስረጃው ብዙ ነው። ማንም ሊክደው የሚችልው ዋና ማስረጃ ግን ልማታዊ ነኝ የሚለው ኢሕአዴግ ድርቅን ወደ ረገብ እንዳይቀየር ማድረግን አለመቻሉ ነው። በኢሕአዴግ የሥልጣን ዘመን ሁሉ የአገራችን ስም ከዓለም አሥር ዋነኛ የእርዳታ እህል ተቀባይ አገሮች ዝርዝር ጠፍቶ አያውቅም። በዚህ በኢሕአዴግ ዘመን ኢትዮጵያችን ብዙ ጊዜ ከአፍሪካ አንደኛ የእርዳታ ብድር ተቀባይ አገር ነች። አሜሪካና እንግሊዝ አገራችንን አመለካኝ የእርዳታቸውን መጠን እንድትወስድ ያደረጉት የእድገቷን ብሥራት ሳይሆን ችግሯን ብርታት አይተው ነው። ይህ ደግሞ ከአጼዎቹም ሆነ ከደርግ የተለየ ኢኮኖሚያዊ ተግባር አምጥቻለሁ የሚለውን የኢሕአዴግ ፋክራ ተግማኒነት ያሳጣል። ኢሕአዴግ ከቀደምቶቹ የሚለይው ሰሚ አመጣጥ አላመነ፤ ተግባር መሰከረም አልመሰከረ ለራሱ የልማታዊነት ፀዳልን ማጎናጸፍ ብቻ ነው።

ኢሕአዴግ ከዲሞክራሲያዊነት ይልቅ ልማታዊነትን የመረጠበት ምክንያት የፖለቲካ ዘይቤው እያደር ታገልጋቸው የሚላቸውን ቀደምቶቹን እየመሰለ በመሄዱ ኢኮኖሚያዊ እድገት ማምጣቱን በመስበክ ከቀደምቶቹ መሻሉን ለማሳየት ነበር። በርግጥ አጥብቆ ለማይጠይቅ ሰው ኢሕአዴግ ከዲሞክራሲ ይልቅ ልማትን አመጣሁ በማለት ከቀደምቶቹ መሻሉን ቢናገር አድማጭ አያጣም። ገዢው ግንባር ይህን ሲል ብዙ ጊዜ ምስክር የሚያደርገው ባለፉት መንግሥታት ያልተሠሩ ፎቆችን፣ መንገዶችን፣ ግድቦችን ወዘተ. በመጥቀስ ነው። እነዚህ ግንባታዎች የውጭ ብድርና እርዳታ ባይኖር ይሠሩ ነበር ወይ ለማለት፣ ግንባታዎቹ ሲከናወኑ አገርን ለማስያዝ የደረሰ እዳ እሳይችን ሳይ ተጭኖብን እንደሆነ ለመግባት ለመጠየቅ የተዘጋጀ መንግሥት ያስፈልጋል። መጠየቅን አርቆ የቀበረው መንግሥት ታዲያ አገሪቱን ሰተከታታይ አሥር ዓመት በሁለት አሃዝ እድገት መነደግኳት እያለም አገራችን በረገብ ክፉ ጥላ ሥር ትገኛለች። የልማት ቆሌ ነኝ የሚለው ኢሕአዴግም እድገትን በሚዘመርበት አፋ 8.2 ሚሊዮን ሕዝብ ሊሞትብኝ ስለሆነ ስንዴ ጭናችሁ ድረሱልኝ እያለ ነው።

ረገብ የመንግሥት ችግር አይደለም ለማለትም ደጋግሞ የረገብ መንስኤ «ኤልኒኖ» የተባለው የውቁያኖስ ውኃ መሞቅ ያመጣው የአየር ንብረት መዛባት ነው ይላል። እዚህ ላይ ልማታዊነት ከዝናብ ጥገኝነት መላቀቅ እንደሆነ ለመጠየቅ ሰሚ ጆር ማግኘት ግድ ነው። ከዝናብ ጥገኝነት ሳይላቀቁ በሁለት አሃዝ ማደግ ይቀጥላል ማለቱ ተግማኒነት ይኖረዋል ወይ ለማለት መንግሥት ፕሮፖጋንዳን ከሃቅ የመለያ ቀልብ ያሻዋል። እድገትና ረገብ

እንዴት አብረው ሊሄዱ ይችላሉ? የረገብ መንስኤው ድህነት እንደሆነ ወዲህ ወዲያ የማይሰብል ሃቅ ነው። ሆኖም ኢሕአዴግ አይበገርምና የኑሮ ውድነት የእድገቱ ውጤት ነው ሲለን እንደኖረው ሁሉ ረገብም መንስኤው እድገት ነው እንዳይል ስጋት አለኝ!

የምግብ ፖለቲካ

ምግብ ማግኘት የዜጎች መብት ሲሆን መንግሥት ደግሞ ዜጎችን መመገብ ግዴታው ነው። ሕዝቡን በተገቢ ሁኔታ መመገብ መቻል መንግሥትን መንግሥት ነኝ ብሎ ወንበር ላይ ለመቆየት ማስተማማኝነት ነው። ይህ አሁን ቀርቶ ከክርስቶስ ልደት በፊት የኖሩ መንግሥታት ሲያከናውኑት የነበረ ዋነኛ የመንግስት ተግባር ነው። በጥንታዊት ግብጽ ፈርዖኖች ለክፍ ቀን ሕዝባቸውን የሚመግቡት ትልቅ የምግብ ክምችት እንደነበራቸውና ረገብ ሲከሰት ሕዝባቸውን ከክምችታቸው ይመግቡ እንደነበር የታሪክ መዛግብትም መጻሕፍ ቅዱስም ይተርካሉ።

ኢሕአዴግ የመሪነት ፖሊሲውን ከመቀየር በጀ ባይገባም የግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር እንደሚያስፈልገው ግን ያምናል። ከላይ እንደተገኘው የግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር እንደሚመጣ የመሪነት እና የግብርና ፖሊሲው መቀየር ክስት

በተመሳሳይ በጥንታዊት ግሪክና ሮም ድርቅ ወይም ጦርነት የምግብ አጥረት ባስተላለፈ ወቅት ለድሆች ዳቦና የጥራጥራ እህል ይታደል እንደ ነበር መዛግብት ይታያል። ይህ የሚሆነው ከመንግሥታቱ ቸር ለጋስነት የተነሳ ሳይሆን ለረገብ መልስ ያልሰጠ መንግሥት ዕድሜ እንደማይኖረው ያይም ይታወቅ ስለነበረ ነው።

ከክርስቶስ ልደት በፊት የነበሩ መንግሥታት የተረዱትን ይህን እውነት የእኛ መንግሥታት በሃያኛው ክፍለ ዘመንም መረዳት ተስኗቸው የኢሕአዴግ ቀደምቶቹ አጼ ኃይለ ሥላሴና ደርግ ረገብን መደበኛን ይመርጡ ነበር። በሽታውን የደበቀ መድሃኒት የለውምና የደበቁት በሽታ ግባዓተ መራታቸውን አፋጠነው። ከዚህ በሽታ ሙሉ በሙሉ የተዋጀ የማይመስሉው ኢሕአዴግም እንደ ቀደምቶቹ ረገብን ሽምጥቦ ባይክድም በረገብተኛ ቁጥር ላይ ሳይታረክ አይሆንለትም። አሁን አሁን ያመጣው ዘይቤ ደግሞ «ችግር ቢኖርም ከቁጥጥር ውጭ አይደለም፤ ከክምችት እህል ከልሆነም በግዢ ሕዝባችንን መመገብ ስለማችል እርዳታ አንፈልግም» የሚል ለቅጾች የሚሰጥ የማይዛልቅ ፀሎት ነው። ይህ የቁጥር ንትርኩም ሳይተው ያመጣው አዲስ ፊሊጥ ነው። ነገሩ ልማታዊ ነኝ ባልከብት አፊ እንዴት እለምናለሁ ከሚል አንጉል መግደርደር የመጣ ነው። ነገሩ ሊደብቁት የማይችሉት ነገር ነውና የተረጅውን ቁጥር በቅጽበት በእጥፍ አሳድጎ ድረሱልኝ ለማለት ተገዷል። ተጠያቂነት የለም እንጂ መንግሥት የሚጠየቅ ቢሆን የተረጅዎችን ቁጥር ከ4 ሚሊዮን በአንድ አፍታ ወደ 8.2 ሚሊዮን ያሳደገው እንዴት እንደሆነ ለማታወቅ አርዳታ ከመሰጠት ጋር እስከመቼ አብሮ እንደሚሄድ መጠየቅ ነበረበት። እንደሚታወቀው ኢሕአዴግ ለአርሶ አደሩ የቆምኩ በመሆኑ የአርሶ አደሩን ሕይወት በእጅግ ለውጫለሁ ባይ ነው። ሚሊዮን አርሶ አደሮች አፍርቻለሁ ሲል ብዙ ሜዳሊዎችን በከሲታ አርሶ አደሮች ቀጭን አንገት ላይ አጥልቆ አሳይቶናል። ምግብ ለሥራ፣ የምግብ ዋስትና፣ በምግብ ራስን መቻል

የሚሉ ተግተልታይ ፕሮግራሞችን ነድፎ ብዙ ብዙ ተናግሮላቸው ስምተናል፤ ውጤታቸው ግን ምግብ ከመለመን ታድጎን አላየንም።

በምግብ ራስን መቻል የሚለው ጽንሰ ሐሳብ በግርድፋ በአገር ውስጥ በሚመረት ምርት ሕዝብን መመገብን የሚያሳይ ሲሆን የምግብ ዋስትና የሚለው ነገር ከውጭ በተገዛም ይሁን በአገር ውስጥ በተመረተ እህል ሕዝቡን ያለ እህል እጦት ስጋት ተገቢውን አልሚ ምግብ የያዘ ምግብ መመገብን ያመለክታል። የምግብ ዋስትናም ሆነ በምግብ ራስን መቻል የአንድ አገርን እድገት የሚጠይቁ ጉዳዮች ናቸው። በምግብ ራስን ለመቻል የአንድ አገር የግብርና መስክ ማደግ አለበት። የምግብ ዋስትናን ለማረጋገጥ ብዙ አገሮች በምግብ ራስን መቻልን እንደ ዋነኛ መንገድ ይወስዱታል። በምግብ ራሳቸውን የቻሉ ምርታማ አገሮች ብዙ ጊዜ በአገራቸው ትርፍ ማምረት ይችላሉና ድርቅ ከመከሰቱ በፊት በቂ የምግብ ክምችትን ያዘጋጃሉ። ይህ ክምችት ምናልባትም ከአንድ አሥርት ዓመት ለዘለለ ጊዜ ዜጎችን የሚመግብ ሊሆን ስለሚችል ድርቅ በቶሎ ወደረገብ አይቀየርም። ይህን

ለማስቻል የግብርናው መስክ ምርታማነት ወሳኝ ነው። ለግብርና ምርታማነት ደግሞ የመራትና የግብርና ፖሊሲ ዋነኛ ጉዳይ ነው።

የቴክኖሎጂ ሽግግር ነገር...

የመራት ፖሊሲውን የመከለስ ጥያቄ ሲነሳበት ሞቱን ያቅርበው የሚለው ኢሕአዴግ ልማታዊነቱን እያወራም ድርቅ ረገብን እንዳይመጣ መከላከል የተሳነው በዚህ በመራት ፖሊሲው ላይ ባለው ገታራ ከቋም ነው። የበሬ ግምባር በምታክል መራት ላይ ተግባር የሚሠሩ አርሶ አደሮችን አፍርቻለሁ ባዩ ኢሕአዴግ ግብርናው ቁርጥራጭ መራት በየዙ ደሃ አርሶ አደሮች ብቻ እንዲዘወር አድርገዋል። በግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር ማድረግ አልተቻለም። የቴክኖሎጂ ሽግግር ባለመኖሩ እስከሃይ በአጼ አዛና ዘመን ደደረግ እንደነበረው ሁለት በሬ ከአንድ ማረሻ ጋር ተቀይሮ በደሃ አርሶ አደር ቀጭን እጅ ይገፋሉ። እንዲሁ ታርሶ ወደ ዘጠና ሚሊዮን የሚጠጋ ሕዝብ በልማት ተምነሽነት ተብሎ ይደሰኩል። ውጤቱ ግን እንደ ዲስኩሩ አያማልልም። ይልቅስ በአንድ ሳምነት ልዩነት ውስጥ የተረጅ ቁጥርን እየቀየሩ ድረሱልኝ የሚያስብል አንገት አስደፊ ነው።

በአገራችን እንደ ግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር ያልተደረገበት መስክ ያለ አይመስለኝም። ለናሙና ያህል የአገራችንን የመገናኛ፣ የመዝናኛ፣ የግንባታ፣ የሕክምና ኢንዱስትሪ ያየን እንደሆነ ከቅርብ ዓመታት ጋር ብናወዳድር እንኳን የምናየው ለውጥ አናጣም። በግብርናው ዘርፍ ያየን እንደሆነ ግን በገበሬው ልክ ሊቆጠሩ የደረሱ የልማት ሠራተኞችን ከመመደብ ባለፈ የሚታይ የቴክኖሎጂ ሽግግር አልተኖረም።

በግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር ታይቷል ለማለት ቢያንስ በበሬ ማረስ ቀርቶ በትራክተር ሲታረስ፣ እህል ለመውቃት እንስሳት አሰልፎ ማስረገጥ ቀርቶ ለዚህ በተዘጋጀ ማሽን ሲወቃ፣ ጥንታዊው ሰው እርሻ በጀመረ ዘመን ያደርግ እንደነበረው ዝናብ ሲዘንብ ጠብቆ በዓመት አንድ

ጊዜ ከማምረት ዓመቱን ሙሉ ሲመረት ማየት አለበት። ይህን ለማድረግ ደግሞ ትላልቅ የመስኖ እርሻዎች መኖር አለባቸው። ይህ ገቢራዊ ይሆን ዘንድ መራት በተቆራረጠ ሁኔታ በአርሶ አደሩ እጅ ብቻ ይያዝ የሚለው የኢሕአዴግ ገታራ የመራት ፖሊሲ መከለስ አለበት። በትራክተር ለማረስ ሰፊ መራት ያስፈልጋል። መስኖ ተጠቅሞ ዓመቱን ሙሉ ለማምረትም ሰፋሬ መራቶች ተሻይ ናቸው። አዳዲስ ቴክኖሎጂን ተጠቅሞ ምርታማነትን ለማሳደግ የኢኮኖሚ አቅም ያስፈልጋል። ይህ ደግሞ ቁርጥራጭ መራቶችን ከሚይዙ ደሃ አርሶአደሮች ይልቅ የትላልቅ የእርሻ መራቶች ባለቤቶች ለሆኑ ባለሀብቶች ይቀላል። ምርታማነት የሚረጋገጥበት የቴክኖሎጂ ሽግግር እውን የሚሆነው አገራችንን እየመራ ያለው መንግሥት የግብርናና የመራት ፖሊሲውን ለመከለስ ሲፈቅድ ብቻ ነው። ይህ ግን የሚሆን አይመስልም። ምክንያቱም ኢሕአዴግ የመራት ፖሊሲውን እንደማይቀይር ሲናገር ፈርጠም ብሎ ይህ የሚሆነው በመቃብራላይ ነው ብሏልና።

ይህን የሚለው ያው ሥልጣንን ለማራዘም ካለው ጽኑ ፍላጎት የተነሳ ነው። ኢሕአዴግ በጻፈው ሕገ መንግሥት መራት የሕዝብና የመንግሥት ነው ሲል ይደነግጋል። በተግባር ግን ራሱን የመራት ሰጭ ነሽ ባለቤት አድርጎ የአጼዎቹን ዘመን የሰው የመራት ከበርቱነት በመንግሥት የመራት ከበርቱነት ተክቷል። ይህ ደግሞ ብቸኛ የህልውና ምንጩ የሆነውን መራቱን እንዳይጠቅ የሚሰጋው አርሶ አደር ኢሕአዴግን እያባበለ ይሁን እየተለማመጠ እንዲኖር ደርጋል። በዚህ ላይ ማዳበሪያውና ምርጥ ዘርም በብቸኝነት በመንግሥት የሚሰፈር ስለሆነ አርሶ አደሩ ኢሕአዴግን ከመፍራት ጋር እንዲለማመጠው ይገደዳል። የዚህ ሁሉ ድምር ውጤት ኢሕአዴግ የዘወትር በገጠና የአገራችን ክፍል በምርጫ «እንዲያሸንፍ» ያደርገዋል። የአገራችን ሕዝብ አብዛኛው ቁጥር ደግሞ በገጠር ነዋሪ መሆኑ ለኢሕአዴግ ሥልጣን ዘላለማዊነት ወሳኝ ነው።

ኢሕአዴግ የመራት ፖሊሲውን ለመቀየር በጀ ባይልም የግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር እንደሚያስፈልገው ግን ያምናል። ከላይ እንደተገኘው የግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር እንደሚመጣ የመራት እና የግብርና ፖሊሲው መቀየር አለበት። ኢሕአዴግ ግን ይህን ሃቅ ሸቸ የመራት ፖሊሲው ሳይቀየር የቴክኖሎጂ ሽግግር ይመጣል ብቻ ሳይሆን መጥቷል ለማለትም ይቃጠላል። ይህን በተመለከተ በአንድ ወቅት አቶ መለስ ያስደነገጠኝን ንግግር ተናግረዋል። እንዲህ አሉ አቶ መለስ «በአገራችን የግብርናው ዘርፍ የቴክኖሎጂ ሽግግር አድርጓል፤ የዚህ ምስክሩ ድር ዝም ብሎ ሲያመርት የነበረው አርሶ አደር እኛ የግብርና ባለሙያ ከመደብንለት ወዲህ ምን ባመርት ገበያላይ ብዙ ገንዘብ ያወጣልኛል፤ አምና ምን ተወዶ ነበር ብሎ መርምሮ ማምረት መጀመሩ ነው። ይህን ነገር የተናገሩት አቶ መለስ እውን የግብርና ቴክኖሎጂ ሽግግር ይህ ነው ብለው አምነው፤ አርሶ አደሩም ገበያ ጠይቆ ማምረት የጀመረው ኢሕአዴግ ከመጣው የሚለውን እውነት ነው ብለው አይመስለኝም። ይልቅስ የመራት ፖሊሲውን መቀየር ግድ የሚለውን የግብርና ቴክኖሎጂ ሽግግር ጉዳይ ፖሊሲውን ሳንቀይር ማድረግ እንችላል ለማለት ታስቦ የተነገረ ተለምዷቸው ብልጣብልጥ አካሄድ ነው። ለነገሩ የተቃዋሚ ፓርቲዎች ከፓርላማ መጥፋት የመድበሉ-ፓርቲ ማብብ ምልክት ነው ካሉት አቶ መለስ አንደበት ይህ ቢሰማ አይገርምም።

እንግዳ

“በዓለም ታሪክም ያለመስዋዕትነት ወደ ዲሞክራሲ የተሸጋገረ አገር የለም”

አቶ ማሙሸት አማረ

ባለፉት ሃያ አራት ዓመታት ውስጥ በተደጋጋሚ ጊዜ ለአስር አንደተኛው ደታዎቻል። አስኪ ካለፉት ሃያ አራቱ ዓመታት ውስጥ ምን ያህልን በአስር ላይ አንዳላለፉ እና አያይዘው አንደኛ ወደ ፖለቲካ ትግል አንደገቡ ይግለጻልን።

ኢሕአዴግ ሥልጣን ከያዘበት ጊዜ ጀምሮ አብዛኛውን ጊዜ ያሳለፍኩት በአስር ቤት ውስጥ ነው። ከትንሹ 10 ሰዓት እስከ ትልቁ ስምንት ዓመት ድረስ የሚረዘም ከአስር ጊዜ በላይ ታስፈያለሁ። እንግዲህ ጊዜያዊን ስንደምራቸው በ1980ቹ ጀምሮ 8 ዓመታት ታስፈያለሁ፤ በቅንጅት ዘመን እንደሌሎቹ አመራሮች እኩል 2 ዓመት ለሚጠጋ ጊዜ (ሃያ ሁለት ወራት) ታስፈያለሁ፤ 10 ሰዓትም፣ አንድ ሙሉ ቀንም፣ ሁለት ወርም የታሰርኩበት ጊዜ አለ። አሁን በቅርቡ እንኳን ከአራት ወር እስር በኋላ ነው የወጣሁት። እነዚህን ሁሉ ጊዜያት ብትደምራቸው ኢሕአዴግ በሥልጣን ላይ ከቆየባቸው ሃያ አራት ዓመታት ውስጥ ወደ አሥራ አንድ ዓመቱን በአስር አሳልፎያለሁ ማለት ነው።

ወደ ፖለቲካ ትግል የገባሁት ከ1983 ዓ.ም. ጀምሮ ወያኔ፣ ሻዕቢያና ኦነግ በአንድ ላይ ሆነው በሙሉ አገራቱ በተለይ ደግሞ በሐርሪጌና በአርባ ጉጉ ያሉ አማሮችን ሲጨፈቁሩ ሕዝቡን ማዳን ስለነበረብን ሚያዚያ 15 ቀን 1984 ዓ.ም. የደምበርሲቲ ትምህርቱን አቋርጫ ከመአከድ ጋር ተቀላቀልኩ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ አማራውን ለማዳንና የኢትዮጵያንም አንድነት ለመጠበቅ ከሌሎች ጓደኞቹ ጋር ሆኖ የምትለውን ሁሉ አድርጌያለሁ። ለመጀመሪያ ጊዜ የታሰርኩትም በሰኔ 1984 ዓ.ም. በሰሜን ሸዋ እንደሆነ ጅሁር (ሞረትና ጁር ወረዳ) መአከድ ሕዝባዊ ስብሰባ ሲያደርግ እኔ ነበርኩ የማስተባበር። በጣም ትልቅ ሕዝብ መሰብሰብ ችለን ነበር። የአማራው ሕዝብ በአፋር፣ በባሌ፣ በአርሲና በሐረርጌ እየደረሰበት ያለውን ግፍ ሁሉ ለሕዝባችን አስረድተናል። የሕዝቡ ቁጣ ከፍ ያለ ነበር። ከዚያ መንግሥት ሕዝብ አነሳስተላል ብሎ ሰኔ 30 ቀን 1984 ዓ.ም. እንደሆነ ከተማ ከሌሎች 5 ባልደረባቹ ጋር ለ10 ሰዓት ያክል እስር አሁኑ አልፎ፣ በጊዜው በሁሉም ሰሰሜን ሸዋ አካባቢዎች በመንቀሳቀስ መአከድ ሕዝባዊ ተቀባይነት እንዲኖረው የቻልነውን ያክል አድርገናል።

ነኝ። በመላ አገሪቱ እየዞረን ሰፊና ኢትዮጵያን ያማክስ ሕዝባዊ ፓርቲ እንዲሆን አድርገናል። በ1997 ዓ.ም. ከሌሎች ሦስት ድርጅቶች ጋርም ሆኖ ቅንጅትን ሲፈጥር እኔም አብሬ ነበርኩ። ማንኛውም የቅንጅት አመራር ያደረገውን ያክል እኔም ደክሜያለሁ። ሕዝብን አብረን ቀስቅሷል፤ አስተምረናል፤ መርተናል። በ1997 ዓ.ም. ምርጫ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በተወለድኩበት አካባቢ ተወዳድሪ የፓርላማ ወንበር አሸንፌም ነበር። ሆኖም ኢሕአዴግ የሕዝብን ድምጽ እየቀመጠ ምርጫውን ሲያበላሽው ቅንጅት ወደ ፓርላማ ላለመግባት ሲወስን እኔም ከቅንጅት የላዕላይ አመራሮች አንዱ እንደመሆኔ ውሳኔውን አክብራ ፓርላማ ሳልገባ የሕዝብ ድምጽ እንዲመለስ አብሬ ጥሪ አቅርቤያለሁ። የቅንጅት አመራሮች በሙሉ በማዕከላዊና በቃላቱ ለ22 ወራት አብረን ታስረን ነው የወጣነው። ከአስር ስንወጣም በቅንጅት መካከል ስምምነት ስላልነበር መአከድን ወደነበረበት ለመመለስ ከፍተኛ ጥረት አድርገናል። የነበሩ ቢሮዎችን እንዲክፈቱ አድርገናል።

በዚህ ሁሉ ትግል ተጠቅሜያለሁ ብዬ ካሰብኩ እንደ ሕዝብ እንጂ እንደ ግለሰብ አይደለም። ወያኔ፣ ሻዕቢያና ኦነግ በዘር ላይ አነጣጥረው አማራውን ሲጨርሱ በከፊልነው ከፍተኛ መስዋዕትነት የተወሰነም ቢሆን እንዲቆም አድርገናል። ሁለተኛው ማንም የፖለቲካ ፓርቲ ባልነበረበት ወቅት እኛ ስለዲሞክራሲ፣ ሰላም፣ ነጻነትና ስለሕግ የበላይነት ያስተማርነው ትምህርት ነው ዜጎችን በምርጫና በሰላማዊ መንገድ መንግሥት ይቀየራል የሚል አሳቤን ያሰረጹ። ስለዚህ በእኛ ምክንያት በመጡ ለውጦች ደስተኛ ነኝ። በግሌ ያጣሁት ነገር እጅግ ብዙ ነው። እንደ ግለሰብ ካሰብነው ያላጣሁት ነገር የለም ማለት ይቻላል። በእካል ላይ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶብኛል፤ ቤተሰቦቼ ተጎድተዋል። ማገራዊ ሕይወቴን ሊያበላሹት ሞክረዋል። ትምህርት እንኳን በየዘመኑ እያሰሩ ከትምህርቱም ለማስተንገል ሞክረዋል። የኔውን ተወው። እናትና አባቴ እንኳን የፀረ ኢሕአዴግ ወላጆች ናችሁ ተብለው መሬት እንኳን እንዳያገኙ ተደረገዋል። እሁቶቼና ወንድሞቼ በእኔ ምክንያት ከመንግሥት መሥሪያ ቤት ተባረዋል። በዚህ ዘመን የተሰቃየውና የሚሰቃየው ብዙ ቢሆንም በጉዳት እንደሆነ ቤተሰቦች ከፍተኛ ጉዳት የደረሰበት የለም ማለት አችላለሁ። ይሁን እንጂ ደግሞ ጫናው ከፍተኛ ቢሆንም ባደረግኳቸው ነገሮች ሁሉ አልከፋም። ምክንያቱም ይህ የአገርና

ይህን አምባገነናዊ ሥርዓት በዲሞክራሲያዊ አገዛዝ መቀየር ቢሆንም እስካሁን በሕዝብ ንቅናቄ የተመዘገቡት ለውጦች የዚያ አካል ናቸው ብዬ አምናለሁ። ሥርዓቱ አፋኝነት የለየለት አምባገነን ስለሆነ ነው እንጂ ሕዝብ ይበጀኛል የሚለውን መርጧል። በድምጽ መንግሥት መቀየር ይቻላል የሚለው እሳቤ መጥቷል። ይህ ሁሉ መገደል፣ መሰደድና ሌላም ነገርን ብንፈራ ኖሮ ዝም ብሎ በዋሃ ሊመጣ አይችልም። በዓለም ታሪክም ማንም አገር ያለመስዋዕትነት ወደ ዲሞክራሲ የተሸጋገረ የለም።

ይህ ሥርዓት ሕዝባዊ ፍቅርና ወገንተኝነት የለውም፤ ራሱም ያውቃል። ሕዝብ እኮ ስለአገር ጉዳይ ማዳመጥ የሚፈልገው ተቃዋሚውን ጎራ ነው። ለምን ሕዝብ ከመንግሥት ይልቅ ሥልጣን ያልያዘውን አካል ማመን ፈለገ? ብለህ ስትጠይቅ በተደረገው ትግል ያገኘው የሕዝብ አመኔታና ፍቅር ከፍተኛ መሆኑን ትገነዘባለህ።

ከአስር የተፈቱት በቅርቡ ነው። ቀደም ብሎ ደግሞ በፓርቲያቸው ውስጥ በተፈጠረ አለመግባባት ምክንያት ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ በሕጋዊነት የሚያውቀው የአርሰምን የድርጅት ሊቀመንበርነትና ካቢኔ ሳይሆን በአቶ አበበው መሐሪ የሚመራውን ቡድን መሆኑን ገልጾ እናንተን ማገዳ አይዘነጋም። በዚህ ሁኔታ የአርሰም ቀጣይ የፖለቲካ አጣ ፈንታ ምንድን ነው? በፖለቲካ ትግሉ ይቀጥላል?

በመጀመሪያ ደረጃ እኛ ትግል ስንጀምር በምርጫ ቦርድ መልካም ፈቃድ አይደለም የጀመርነው። ሕዝባችንና አገራችን እንዴት እንታደጋለን ብለን የተነሳነው ምርጫ ቦርድ ከመምጣቱ በፊት ነው። አሁን ምርጫ ቦርድ ሥልጣን ሰጪና ነሽ መሆን አይችልም። ይህን የማድረግ የሕግ ማዕቀፍም የለውም። በፓርቲያቸው መተዳደሪያ ደምብም ሆነ በምርጫ አዋጅ ይህን ዓይነት ሥልጣን አልተሰጠውም። ይህ የሆነው ምርጫ ቦርድ አንዱ የአምባገነኑ ሥርዓት ቀኝ እጅ በመሆኑ ብቻ የሆነ ነው። የመኪከራዊ ጠቅላላ ጉባኤ የመረጠው እኛን እንጂ አቶ አበበውን አይደለም። አቶ አበበው ባይ ድንኳን ይዞ ተቀምጦ ይሆናል እንጂ መኪከራዊ በእኛ ልቦና ውስጥ ነው ያለው። በአባቶቻችንና በደጋፊዎቻችን ልቦና ውስጥ ነው ያለው። ስለዚህ ይህን የአባቶቻችንና የሕዝባችን ድጋፍ እስካለ ድረስ መኪከራዊ ይዞት የተነሳውን የሕዝብን ሥልጣን ባለቤትነት፣ የአገር ሉዓላዊነትና የዜጎች እኩልነት እስኪከበር ድረስ ትግላችን አይቆምም።

በአምባገነንና አፋኝ ሥርዓት ውስጥ የማይታሰብ የለምና ምርጫ ቦርድ ከልባችሁ መኪከራዊ አስወጣለሁ ብሎ ሊያስብ ይችላል፤ እንቅስቃሴያችንም የተገደበ ሆኗል፤ ደህንነታችንም አደጋ ላይ ሊወድቅ ይችላል ሆኖም እስትንፋሴ እስካለ ድረስ ትግል አላቆምም። ምክንያቱም ትግላችን የመኖርና ያለመኖር ጉዳይ ነውና። ሰላምን፣ ነጻነትን፣ ከቦታ ቦታ ተንቀሳቅሶ የመሥራት መብታችን መከበሩን እስኪከበርና ሕግን ትግላችን አይቆምም።

አንዳንድ ወገኖች በአገራችን የሰላማዊ ትግል ባጠቃላይ ባይሆንም የድርጅት ፖለቲካ አልቆለቃ የሚል አስተያየት ይሰጣሉ። የአርሰም አስተያየት ምንድን ነው? ለእኔ ይህ አስተሳሰብ አስቀድሞ መሸነፍ ነው። ሰላማዊ ትግል ከሌለው ትግል የበለጠ ዋጋ ያስከፍላል። በሰላማዊ ትግል ሁልጊዜም መመታት፣ መታሰር፣ መገደል መሰደድ አለ። ይህን ሁሉ አስቀድመን አምነን ነው ወደሰላማዊ ትግሉ የገባነው። አንዳንድ ወገኖች የፖለቲካ ድርጅት አቋቁሞ መታገል ኢትዮጵያ ውስጥ ለውጥ አያመጣም ብለው የሚያስቡ አሉ፤ እነርሱ ወደ ገፅ 10 ዞሯል

<< ከጠመንጃ ክፍሙዝ ውስጥ ዲሞክራሲም፣ የሕግ የበካይነትም፣ ፎካልም የካምፕ ያክው ክፍኝነትና አምባገነናዊነት ብቻ ነው >>

የሕዝብ ጉዳይ ነውና ነው። ወገንህ እየታረደና እየተፈናቀለ ዝም ብሎ መመልከት ለእኔ የሰው ልጅ ሰዎቹ ባሕሪ ነው ብዬ አላስብም። ሰው ሲበደል ለምን ማለት ያስፈልጋል።

ከትግል ተመክሮ ጠቅላይ ሰላማዊ ፖለቲካ ያለውን የሥልጣን ግምገማ እና ትግሉ አስገኘው የሚሉት ሰነድ ምንድን ነው?

መሰደድ፣ መገደል፣ መገረፍ፣ ንብረት መዘረፍ፣ መታሰር እንዲሁም አጠቃላይ የሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን መጠቀም ሁሉ በአምባገነናዊ ሥርዓት ውስጥ ትግሉ የሚጠይቃቸው ነገሮች ናቸው። ይህ ሥርዓት ምንም ይሁን ምን ፍጹም የሆነ አምባገነን እንደሆነ ግልጽ ነው። ይህን አምባገነናዊ ሥርዓት ለመቀየር እነዚህን የመሰሉ ዋጋዎችን መክፈል የገደብ ነው። ውጤቱም ቀላል አይደለም። ሕዝብ የኔ የሚለውን የመምረጥ፣ ለሕግ የበላይነትና ዲሞክራሲ የመታገል ባህል መኖሩ በራሱ ትልቅ ውጤት ነው። በምርጫ 1997 ዓ.ም. የታየው የሕዝብ መነሳሳትና አገራዊ ፍቅር ዝም ብሎ በዋሃ የመጣ አልነበረም። ትልቅ ዋጋ ተከፍሎበታል። ያን ስሜት ማምጣት በራሱ ትልቅ ነገር ነው። ሥልጣን ስላልተያዘ ብቻ ዋጋ የለውም ልንል አንችልም። ዋናው ግባችን

የመጻሕፍት ዳሰሳ

ዓከዳዊ ገብረማርያም (ፕ/ር)

ኢትዮጵያውያንን ከራሳቸው መጠበቅ

በፕሮፌሰር መስፍን «አዳፍኔ» ላይ አንዳንድ ሐሳቦች

«አዳፍኔ ፍርሃትና መክሸፍ» በሚል ርዕስ የታተመው የፕሮፌሰር መስፍን ወልደማርያም አዲስ መጽሐፍ ዜጎች በብልሹ አስተዳደር፣ በአምባገነናዊ የአፈና አገዛዝና በሞራል ዝቅጠት ተዘናቀው ከሚገኙበት አረንጓዴ ውስጥ ራሳቸውን በንስሃ በማደስ ከሃጢአት እንዲጸዱ የሚያሳስብ መጽሐፍ ነው። በዚህ መጽሐፍ እውነታንና አመክንዮን በተላበሰ ድምጽና አንደበት አገር ወዳዳ የምሁር ቁንጮና አርበኛ ፕ/ር መስፍን፣ በጎሳ ፖለቲካ ተዋቅሮ አገራቸውን እያተራመሰ በሚገኘው የደናቁርት ስብስብ አኩይ ድርጊት በከፍተኛ ደረጃ በመሰላጨት ይህንን አገር አውጭ የሆነ ድርጊት የአገር ተረካቢው ወጣት ትውልድ ፍቅርና ሰላም የሰፈነባት፣ እድገት በተጨማሪም የሚመዘገባበት፣ ሹመት በጎሳ መሥራርትና በፖለቲካ ታማኝነት እየተዘገነ የሚታደል ሳይሆን በትምህርት ብቃትና ችሎታ የሚሰጥባት፣ ባለሀብትነት በማጭበርበርና የሕዝብን ሀብት በማንክላብኝነት በመዘረፍ ሳይሆን ነጭ ላብን አናስቦ፣ አእምሮንና አካላዊ ብቃትን ተጠቅሞ ሀብት የሚፈራራባት እንዲሁም መስፍን፣ ዘረኝነት፣ ጎጠኝነት፣ የጥላቻ እና የበቀልተኝነት አስተሳሰብ፣ የሃይማኖት ጽንፈኝነት ወዘተ. የሚወገድባት አገር እንድትሆን ጥረት እንዲደርግ ምሁራዊና አባታዊ ምክር ለመስጠት የሞከሩበት መጽሐፍ ነው።

የመጽሐፍ ርዕስ በራሱ በርካታ የተወሰነ ስሜትና ትርጉሞችን አካትቶ የያዘ ነው። <<አዳፍኔ>> የሚለው ቃል በአንድ የመቅበር ሂደትን የሚያሳይ ወይም ደግሞ አንድን ነገር አፈር ውስጥ መደበኛ የሚያመነጭ ሲሆን የአሳት መጥፋትንና የቀረውን ፍም በአፈር ወይም ደግሞ በውኃ ማጥፋትን ይገልጻል።

ፕ/ር መስፍን በሥልጣን ማማ ላይ ተንጠልጥለው ለዘመናት ሕዝብ የሚያስቃዩትን ኃይል አምላኪ አምባገነኖች ለበርካታ ዓመታት ምንም ሳይፈሩ ፊት ለፊት እውነታውን እስከ አፍንጫቸው ድረስ ሲናገሩ የቆዩና ያሉ ብርቅዬ ምሁር ናቸው። ላለፉት አራት አሥርት ዓመታት የአፈና አገዛዝን ሲታገሉ የኖሩ የአደባባይ ምሁር ናቸው - መስፍን። ይህ «አዳፍኔ» የተባለው መጽሐፍቸውም አሁን በሥልጣን ላይ ለሚገኙትም ሆነ ለሌሎች ትክክለኛውን እውነት የገለጹበት ሥራ ነው።

በ21ኛው ክፍለ ዘመን ምሁራን የሰው ልጆችን ነጻነትና እውቀት ለማበልጸግ እየወሰዱ ያለውን ተልዕኮ ከግንዛቤ በማስገባት ፕ/ር ኤድዋርድ ሰዲድ የተባሉ ምሁር፣ «በሥልጣን ላይ ላሉት አካላት እውነታውን መናገር ለመስቃዎት፣ መከራን ለመቀበል መዘጋጀትና ለፍትሕና ለርትዕ ሲባል የእምቢታ ድምጽን ከፍ አድርጎ በማሰማት በሥልጣን አርካብ ላይ ተቆናጥጠው ከሚገኙት ገዢዎች ጋር ቅራኔ ውስጥ መግባት ማለት ነው» ብለው ነበር።

በተጨማሪም ክፍለ ዘመን ሁለተኛ አጋማሽ ጀምረው በኢትዮጵያ በሥልጣን ላይ ላሉ ገዢዎች ሁሉ እውነትን በአደባባይ ሲናገሩ የቆዩት መስፍን እስከአሁን ሰዓት ድረስ በዚህ በትግላቸው ቀጥለዋል። የኢትዮጵያ ሕዝብ እየተቀበለ ላለው ስቃይና መከራ ዋና ምክንያት የሆኑት ፕሮፌሰሩ፣ በዚህ እምነታቸውና በአመክንዮ ላይ በተመሠረተው ጽኑ አስተሳሰባቸው ምክንያት ከፍተኛ መስዋዕትነትን ከፍለዋል። ያለፉትን ሁለት አገዛዥ ትተን ፕ/ር መስፍን እውነትን ፊት ለፊት በመናገራቸው እና በፖለቲካና የሰብአዊ መብት ጥበቃ እንቅስቃሴዎች ላይ ንቁ ተሳትፎ በማድረጋቸው ባለፉት 24 የሕውሀት አገዛዝ ዘመናት ውስጥ በተለያዩ ጊዜያት በግፍ ታስረው ተንገላታዋል። አገዛዙ መስፍን አገራቸውን ትተው እንዲሰደዱ ከፍተኛ ጥረት አድርጓል።

በአሁኑ ጊዜ እያስፈራሩኝ ያሉት ምናልባትም እየኖርኩበት ያለውን አፓርታይድን በመፈለጋቸው ምክንያት እንደሆነ በአርግጠኝነት አላውቅም። በእኔ ቤት ውስጥ ያሉ እና የወያኔ ሎሎዎች ትልቅ ዋጋ ያወጣሉ ብለው የሚያስቧቸው ነገሮች አሉ ከተባለ ምናልባትም በገብረ ክርስቶስ ደስታ የተሳሉ ሁለት ስዕሎች ብቻ ናቸው። ከዚህ ውጭ ግን በቤቱ ውስጥ ሊገኙ የሚችሉት ለወያኔ ምንም ዓይነት ዋጋ ሊያወጡ የማይችሉት መጻሕፍት ብቻ ናቸው። ስለሆነም እኔ በወያኔ እጅ እየተሰቃዩሁ ያለሁት አገራችን ትች እንድንደድ ከመፈለግ ዓላማ የመነጨ ሊሆን ይችላል። ይህንን ድርጊት በ1992 ዓ.ም. ሞክረውት ነበር። ሆኖም ግን አልሠራላቸውም። እኔን በዚህ መልኩ እያስቃዩኝ ያሉበትን ምክንያት በአርግጠኝነት ማውቅ የማልችል ቢሆንም በአንድ በደህና ቦታ ላይ በተቀመጠ የወያኔ ሰው ግልጽ እንደተደረገልኝ በእኔ ላይ መጠነ ሰፊ የሆነ የማስቃዎት ዘመቻ ተከፍቶብኝ ይገኛል።

ይህች አገር የአንድ በጥላቻ ወርባ ስብስብ ብቸኛ ሀብት ናት የሚል እምነት የለኝም። ይህች አገር የተመሠረተችው በእኛ እናት እና አባት፣ በአያት እና ቅድመ አያቶች ነው። ማንም ቢሆን እኔን አስገድዶ ከአገሪ በማባረር ስደተኛ ሊደርገኝ

ፍጹም አይችልም። እንደ ኢትዮጵያዊነቴ ማንም ቢሆን እኔን በማስፈራራት መብቴን ነጥቆ ሊወስድም በፍጹም አይችልም። ይህንን በፍጹም አልፈቅድም። ለወያኔዎች ግልጽ እንዲሆንላቸው ያለኝን አቋም በአጽንኦ ልነግራቸው አፈልጋለሁ። በሕይወት እስካለሁ የምኖረው፣ ስምትም የምቀበረው በዚህችው በኢትዮጵያ ምድር ነው። ለወያኔ ለሎሎዎቹ አንድ እውነታ መንገር አወዳለሁ። እኔን የጥቃት ሰለባ ለማድረግ ሲሉ ሕገ ወጥ ድርጊትና ወንጀል ቢሠሩ ያለምንም ጥርጥር ነገ ከዚህ የበለጠ ታላቅ ስቃይና ቅጣት ይቀበላሉ። እነዚህ ሥልጣናቸውን ከሕግ አግባብ ውጭ በሚጠቀም ነጹሐን ዜጎችን በመግደል ኃይል የሆነ የሚመስላቸው ዕብራተኞች አንድ ጊዜ ቆሞ ብለው ሊያስቡ ይገባቸዋል። ማንም ሰው ሰውን በመግደል ድልን ሊቀዳጅ ይችላል። እንደዚሁም ማንም ሰው በመሞት ድልን በገዳዮቹ ላይ ሊቀዳጅ ይችላል።»

ፕ/ር መስፍን «አዳፍኔ» በሚለው መጽሐፍቸው የኢትዮጵያን ያለፈ ታሪክ ታላቅነት ስለመጠበቅ፣ ለአቻ ምሁራን/ንግዳኞቻቸው (አብዛኞቹ ከአርሳቸው ጎን ቆመው ለአገራቸው እና ለሕዝባቸው ሰላም እና ደህንነት በጋራ በአደባባይ ከመታገል ይልቅ በግል እያብጠለጠሉ የሚያሟቸው) ለመገለጽ አይደለም የፈለጉት። ይልቁንም «የኢትዮጵያ ዓይን» በመሆን ከኢትዮጵያ ተነጥሎ ለሰውና ከአዳዲሱ እና ከቅድመ አያቶቹ ታላቅነት ጋር ተለያይቶ ለሚገኘው ለአዲሱና ለአገር ተረካቢው ወጣት ትውልድ ለማመልከት ነው ጥረታቸው። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ መስፍን በዳሳሾ ዓይናቸው ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የት ላይ እንደነበሩ፣ አሁን በምን ሁኔታ ላይ እንዳሉ ወይም ደግሞ በአሁኑ ጊዜ በሚሠሩት ሥራ ምርጫ ላይ ተመሥርቶ ወደፊት የት ላይ እንደሚሆኑ እና እንደሚሆኑ በግልጽ የተመለከቱበትን ዘገባቸውን አቅርበዋል።

ይህ መጽሐፍ ታላቅ የነበረችው ኢትዮጵያ በአሁኑ ጊዜ በፖለቲካ፣ በማኅበራዊ እና በኢኮኖሚ ምስቅልቅ ሁኔታ ላይ የምትገኝ መሆኗን፣ የኢትዮጵያ የተሻሻሉ ቀኖች እየመጡ እና ከአድማስ ጫፍ ላይ እየታዩ መሆናቸውን ወዘተ. በሚመለከት የግል ሐሳባቸውን በውል እያስቀመጡ ጥልቀትና ስፋት ባለው ሁኔታ ትንታኔ የሰጡበት ታላቅ ሥራ ነው። «አዳፍኔ» በሚገባ የተሰናሰሉ ታሪካዊና የዘመኑ የፖለቲካ ትንታኔዎችን በማጣመር እንዲታዩ የተደረገበት፣ በርካታ ኢትዮጵያውያን የሞራል ግዴታቸውን ከመወጣት ይልቅ ከዳር ቆመው እየተመለከቱ አገሪቱ ወደከፋ አዘቅት ውስጥ እየተጋዘኙ ባለበት ሁኔታ ኢትዮጵያውያን ታላቅ ጥንቃቄ በተላበሰ መልኩ እንዲት አድርገው አራሳቸውን ከአራሳቸው መጠበቅና ማዳን እንደሚችሉ ለማሳየት ጥረት የተደረገበት ብርሀ መስተዋትም ነው።

የመጽሐፍ ርዕስ በራሱ በርካታ የተወሰነ ስሜትና ትርጉሞችን አካትቶ የያዘ ነው። «አዳፍኔ» የሚለው ቃል በአንድ የመቅበር ሂደትን የሚያሳይ ወይም ደግሞ አንድን ነገር አፈር ውስጥ መደበኛ የሚያመነጭ ሲሆን የአሳት መጥፋትንና የቀረውን ፍም በአፈር ወይም ደግሞ በውኃ ማጥፋትን ይገልጻል። በሌላ መልኩ ይታይ ከተባለ ደግሞ ጥቂት ተግባራት ገና በመጀመሪያው የአፈጻጸም ደረጃቸው በድንገት የመክሰማቸውን ሁኔታ ሊያመለክት የሚችል ይሆናል። በኢትዮጵያ የወታደራዊ ሥርዓት የቋንቋ አጠቃቀም «አዳፍኔ» በተለምዶ «ባዙቃ» እየተባለ የሚጠራው መሣሪያ ነው። በአጠቃላይ «አዳፍኔ» የሚለው ቃል አንድን ነገር ወይም ደግሞ ሂደትን የሚያፍን፣ የሚያንቅ፣ ትንፋሽ የሚያሳጣ፣ የሚያጠፋ፣ የሚከለክል እና የሚያደናቅቅ መሆኑን ይገልጻል።

«አዳፍኔ» የሚለው ቃል ድብቁ መልዕክት የበለጠ አሳማኝ ይመስለኛል። (መስፍን አዳፍኔን በአሁኑ ጊዜ ላለው ለወጣቱ ትውልድ እና ለመጭው ትውልድ ማስታወሻ እንዲሆን በማሰብ የሰጡት ስያሜ ነው ብዬ አስባለሁ።) ወጣቱ ትውልድ ያለፉትን ትውልዶች ከባድ ድክመት በውል ተገንዝቦ የራሱን ኃላፊነት መወጣት እንዲችል የተሰጠ ማስጠንቀቂያ መሆኑን እገነዘባለሁ። የኢትዮጵያ ወጣቶች የአዳፍኔን አስፈሪ ሁኔታ በውል አጠነው ያለፉት አባቶች፣ አያቶችና ቅድመ አያቶች የፈጸሟቸውን ስህተቶች በመደገም ራሳቸውን ከውሸት ተራራ ሥር ቀብረው እንዳይገኙ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።

ፕ/ር መስፍን ለኢትዮጵያ ወጣቶች በሦስት መሠረታዊ ሐሳቦች ሊገለጽ የሚችል ታላቅ መልዕክት አላቸው ብዬ አስባለሁ። እነርሱም፡- አንደኛ፣ ከተወሰኑ ቡድኖች የራስን በራስ የማጥፋት አስከፊ አደጋ ኢትዮጵያን ሊታደንት የሚችሉት የኢትዮጵያ ወጣቶች ብቻ ናቸው። ሁለተኛ፣ ኢትዮጵያን ከጎሰኝነት እሳትና ከሃይማኖት ጽንፈኝነት ሊታደንት የሚችሉት የኢትዮጵያ ወጣቶች ብቻ ናቸው። ሦስተኛ፣ የማኅበረሰቡን የግንኙነት ክር ከጠሰት የድርድርና የአሁኖቹ ትውልዶች፣ አውጭ ከሆነው የፖለቲካ መዋቅር፣ ግራ ከተጋባው የኢኮኖሚ ሥርዓትና የሕዝቡን መንፈሳዊ ሕይወት ሊመለስ በማይችል መልኩ ካጠፋው ትውልድ ኢትዮጵያን ሊታደንትና ሊያድኗት የሚችሉት ኢትዮጵያውያን ወጣቶች ብቻ ናቸው የሚሉ ናቸው።

«አዳፍኔ» በአንድ ወቅት ምናልባትም በቅኝ አገዛዝ ዘመን የነበረ ሥር የሰደደ የአፍሪካ በሽታ ነው። «አዳፍኔ» አስተራጭን መሎ በመሎ በመስክል መልካም ማግኖር፣ ዕውቀት፣ ታማኝነት ወዘተ. ያላቸው ሰዎችን እንዳታፈሩ በማድረግ ምድረበዳ አድርጓታል። «አዳፍኔ» አስተራጭን የገዢ ማጠራቀሚያ ቅርጫት አድርጓታል፤ አንድ ጊንጥ ከቅርጫቱ ውስጥ ለመውጣት መከራ በሚያደርግበት ጊዜ ሌሎቹ ጊንጦች ወደ ቅርጫቱ ውስጥ ስበው ያስቀሩታል። «አዳፍኔ» የአእምሮ በሽታ ነው። የ«አዳፍኔ» በሽታ ስለባዎች በዘላቂነት ፀረ ነጻነት፣ ፀረ እኩልነት፣ ፀረ ፍትሕና ፀረ እድገት ናቸው። በሌላ አገላለጽ ለአዳፍኔ በሽታ ስለባዎች ነጻነት ማለት የእነርሱ ነጻነት ብቻ ነው፤ እኩልነት ማለት የእነርሱ እኩልነት ማለት ብቻ ነው፤ ፍትሕ ማለት ለራሳቸው ብቻ ነው፤ ልማት ማለት በሚያስገርም ሁኔታ ብዙሃኑ ሕዝብ በረኅብ እየተሰቃዩ ባለበት ሁኔታ እነርሱ ግን ከመሬትና ከሌላም ሀብት በርካታ ረብግ ገንዘብ እያግበሰሱ ወደ ኪስ ማጨቅ ማለት ነው።

«አዳፍኔ» የአምባገነናዊ የጭቆና አገዛዝ መለያ ባሕሪ ወይም መገለጫ ነው፤ «አዳፍኔ» መሬቱን፣ ማዕድናቱንና ገጣጤውን ሁሉ ደብቆ ይይዛል፤ ሐይቆችንና ወንዞችን ሁሉ በራሱ ቁጥጥር ሥር ያደርጋል፤ አዳፍኔ አምላክ መሰል ሥልጣን አለው፤ የአዳፍኔ ምኞት ለሌላው ሕዝብ ትዕዛዝ ነው፤ አዳፍኔ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን በሽታ ነው።

«አዳፍኔ» በምን መልኩ ይገለጻል? (1ኛ) እውነትን በመጨቆንና በማጥፋት፣ (2ኛ) ትምህርትንና እውቀትን በመጨቆንና በማጥፋት፣ (3ኛ) እውነት ሊሰራጭበትና ሊስፋፋበት የሚችለውን ማናቸውንም ቀዳዳ ሁሉ በመዘጋት፣ (4ኛ) መንታ ምላስ ያላቸውን ቅጥፈትና ውሸት ሲገምዱ የሚውሉና የሚያደሩ ደናቁርት ካድሬዎችንና አስመሳዮች ሆድ አደሮችን በመቅጠር፣ እና (5ኛ) ሐሳቦችና ዕውቀቶች በሕዝብ መካከል እንዳይሰራጩ የሕትመት ውጤቶችን በሁሉም መንገዶች በመዘጋት ወዘተ. ይገለጻል። «አዳፍኔ» ከኢትዮጵያና ከሕዝቧ ላይ

የዜጎች ድምጽ

ክቻምየከሀ ታምሩ

ብአዴን የሕወሓት ነውረኛ ቡድን እንጂ የአማራ ሕዝብ አካል አይደለም!

• ያልተኖረውን የብአዴን ዘመን ዳሰሳ

በክፍል አንድ ጽሑፍ እንደጠቀምኩት ሕወሓት ኢሕዴንን ኅብረ ብሔራዊ ድርጅት አድርጎ ከሐርና፣ ከሲዳሞ፣ ከወለጋ፣ ከደብረ ዘይት፣ ከኮረም፣ ከኤርትራና ከልዩ ልዩ የኢትዮጵያ ክፍሎች የተወጣጡ የኢሕአፓ ታጋዮችን በነአንበርብር አማካኝነት ከኢሕአፓ በማስኮብላል ነበር ያቋቋመው። ኢሕዴን ከ1973 እስከ 1985 ድረስ «የኢትዮጵያ ሕዝቦች ዴሞክራሲያዊ ንቅናቄ» ወይም በምህጻረ ቃል ኢሕዴን ተብሎ እየተጠራ ኅብረ ብሔራዊ ድርጅት ሆኖ «ሲታገል» እንደቆየም ይታወቃል። በ1985 ዓ.ም. ደግሞ የአማራን ውልቅና ከመከላከል ለመጫረትና መከላከልን ለመዋጥ ሕወሓት የብሔረሰብ ድርጅት አደረገው። በዚህ ምክንያት ዛሬ ብአዴን ለ35 ዓመታት የአማራን ሕዝብ ወክዶ ስለታገልኩ አማራው 35ኛ ዓመት ልደቱን ሊያከብርልኝ ይገባል እያለ ነው። በእውነቱ እንደዚህ ዓይነቱ ሰንፈጭ ድፍረት አይደለም ለአማራ ሕዝብ ይቅርና ለአልፎ ሂደቱም ይገለጻል። ማንም እንደሚያውቀው ኢሕዴን ከ1985 ዓ.ም. በፊት የብሔራዊ ድርጅት ነበር፤ ብአዴን የሚል የሕወሓት አጃቢ የተፈጠረው በ1985 ዓ.ም. ነው። ታዲያ እንዴት ብሎ ነው የ23 ዓመቱ ብአዴን የ35ኛ ዓመት ልደቱን አክብሮልኝ እያለ ያለው? ሕብረ ብሔራዊው ኢሕዴን የአማራ ተወካይ ነበር ለማለት ነው? እንዴት ሊሆን ይችላል? የአማራ ሕዝብ ያልተኖረውን ዘመኑን አክብርልኝ ሲለው

ከዚህ በላይ መናቅ የለም ማለት መቻል አለበት። የወያኔ ታማኝ ሞገዚት ሆኖ የኖረው ሳይበቃው ያልተኖረ ዘመኑን ሕዝቡ እንዲያከብርለት እያስገደደ ዛሬም ድረስ የቀጠለው ነውረኛው ብአዴን ላለፉት ሃያ አራት ዓመታት በኤርትራዊው መብራህቱ ገብረሕይወት (መብራህቱ በሚል ኤርትራውያን እናቱና አባቱ ባወጡለት ስም የሚታወቀው አንበርብር በሚል የበረሀ ስም የሚጠራውና በሚኒስትርነት ስሙ ደግሞ በረከት ስም እን ተብሎ የሚታወቀው ግለሰብ እንደሆነ ልብ ይላል) እየተዘወረ ከሌላው የኢትዮጵያ ሕዝብ በተለየ ሁኔታ አማራው ላይ ሕወሓት ባልተወለደ አንጀቱ ጫካ በነበረበት ጊዜ የቋጠረውን ቋምና ጥላቻ ሁሉ ያለ ርህራሄ እንዲያወራርድ ፈቅዷል።

ከመብራህቱ ገብረሕይወት የተምታቱ ታሪኮች ዋናው በዘሩ ኤርትራዊ ሆኖ ሳለ የአማራ ድርጅት መሪ መሆኑ ነው። ይኼ ከሞራል አንጻር ለአማራ ሕዝብ ስድብ ነው። መብራህቱ ገብረሕይወት በሕብረ ብሔራዊ ድርጅት ውስጥ ኢትዮጵያዊ ነኝ የሚል ከሆነ ኢትዮጵያንም ቢመራ ጥያቄ ባልተነሳበት ነበር። ሰው አገራ የሚለው አገሩ መሆኑ ይታወቃልና። የዘር ፖለቲካ የሚያራምድ ግን የግድ እሴትም ዘሩን የሚያቅፍ የፖለቲካ ድርጅት ውስጥ መግባት ይጠበቅበታል። ሕወሓት «አማራ በዘሩ መደራጀት አለበት» ብሎ ሲያበቃ፣ አማራውን ግን እንዲመሩ ያስቀመጣቸው አማራ

ያልሆኑትንና ከልዩ ልዩ ዘሮች ያውጣቸውን ምንደኞችና አማራን በመጥላት ክብረ ወሰን የተቀዳጁ ቅጥረኛ ሰው በላዎችን በመሰብሰብ ነው። አዲሱ ለገሡ፣ ሀላዊ የሲዳ፣ ተፈራ ዋልዋ፣ ታደሰ ካሳ፣ ታምራት ላይኔ ወዘተ. እንደ መብራህቱ ገብረሕይወት ሁሉ አማራ ያልሆኑ ነገር ግን የአማራ ሕዝብ ወኪል እኔ ነኝ የሚሉ የአማራ

አድን የሆነውን መከላከልን ለመዋጥ መሆኑን ከፍ ብለን ተነጋግረናል። ሕወሓት ብአዴንን ያበጀው የታገለለትን አማራን የሚጥፋት ፕሮግራም እንዳለው ለማስፈጸም እንቅፋት የሚሆንበትን ለአማራ የሚቆረቆር ድርጅት ውጤ ለማጥፋትና አማራን የማዳከም ፕሮግራሙን በአማራ ስም በስውርና በዘይ የሚያስፈጽምለት ድርጅት ስላስፈለገው ነው። የብአዴን አፈጣጠር የሕወሓት ለምዱን አውልቀን እርቃኑ አስቀርተን ስናየው ዓላማው ይህ ነው።

ብአዴን ከተመሠረተ በኋላ ከሦስት ሚሊዮን በካይ ኦሚራ መጥፋቱን በወያኔ ፓርላማ ሪፖርት መደረጉን ሆነችንም ሰምተናል። ከመሆኑ ከሦስት ሚሊዮን በካይ ኦሚራ የት ጠፋ?

ዛሬ መብራህቱ ገብረሕይወትና አዲሁ ነጻነትን ሳያውቁ ራሳቸውን የአማራ ነጻ አውጪ አድርገው ራሳቸውን ቢያቀርቡም እውነታው ግን ሁለቱም የሕወሓትን ዙፋን ከመጠበቅ የዘለለ ምንም ሚና የሌላቸው፤ ያልሆኑትን ለመሆን የሚውተረተሩ የአማራ ሕዝብ ገዳዮች ናቸው። ጀርባቸውን ጠንቅቆ ለሚያውቅ እነዚህ ግለሰቦች ስለ አማራ ሕዝብ ነጻነትና ክብር ይሠራሉ ብሎ ማለብ የሚቻልበት ሁኔታ የለም። መብራህቱ ገብረሕይወትና አዲሱ ምንም እንኳን ሕወሓት ለዓላማው ያስቀመጣቸው ፈዳዮችን ቢሆኑም የአማራ ሕዝብ እያደራቸው ለአማራ ሕዝብ ግን ፍቅር የሌላቸው፤ ከአማራ ሕዝብ መሪ ነን እያሉ የማይመሩ፤ ዕለት ዕለት በሚፈጥሩት የፍርሃት አረንጓዴ ውስጥ የሚኖሩ፤ ሀላም የራቃቸውና ወያኔ የአማራን ሕዝብ ለማረድ የላላቸው ካራዎች ናቸው። በመሆኑም አማራው ከእነዚህ ግለሰቦች እውነትን ፈልጎ ማግኘት፤ ነጻነትን ጠይቆ መቀዳጀት፤ ለፍትሕ ጥያቄዎች መልስ ማግኘት አይቻልም። የአማራ ሕዝብ ከጉራፋርዳ እንዲወጣ የተደረገበት ምክንያት ምንድን ነው ተብለው ሲጠየቁ «የትምክህተኞች ጥያቄ» ብለው ይላደባሉ። አያቸቻችን በደምና አጥንታቸው ያቆዩልንን ድንበር አፍርሳችሁ ለባሕዳን ለምን ትሰጣላችሁ ሲባሉ የጠርካራ ናፋቂ ጥያቄ እያሉ ይዘባበታሉ። እንደምን ሆኖ ከሦስት ሚሊዮን በላይ አማራ ከቁጥሩ ጎድሎ ተገኘ ሲባል የነፍጠኞች ወራ እያሉ ይላሉታሉ። አዎን እንመብራህቱ ገብረሕይወት የሚፈልጉት አማሮች ስድባቸውን ተሸክመው ተዋርደው እንዲጠፉ እንጂ እውነትን፤ ፍትሕንና እኩልነትን እንዲጠይቁ አይደለም።

ሕዝብ ጠላቶች ናቸው። እነዚህ ሁሉ ሕወሓት ያበጀቸው ፍጡራን አማራውን በማዳከም ሕወሓትን ለማጠናከር በአማራ ሕዝብ አናት ላይ የተቀመጡ የአማራ ቀንደኛ ጠላቶች ናቸው። የወሎ መሪት ተቆርሶ ለትግራይ ሲሰጥ፤ የጎንደር መሪት ተገምሶ ለትግራይ ሲታደል፤ ጎጃም ለጉምዝ ተላልፎ ሲሰጥ፤ ሸዋ ለሁለት ሲከፈል፤ አማሮች እንደ በግ በአንግና በሕወሓት ሲታረዱ እንመብራህቱ ገብረሕይወት፤ አዲሱ ለገሡና ታምራት ላይኔ የሰጡትን ምላሽ መቼም ልንረሳው አንችልም። አንድ ጊዜ ስለወልቃይትና ሐሙራ እንዲሁም ሰሜን ወሎ ወደ ትግራይ መካከል ተጠይቆ አዲሱ ለገሡ ሲመልስ እውልክዋለሁ ከሚለው ከአማራ ወገን ሳይሆን ከትግራይ ወገን ሆኖ «የአማራው ገዢ መደብ ከትግራይ ቆርሶ የወሰዳቸው መሪቶች ስለነበሩ ነው ወደ ትግራይ የተካለሉት» ያለው የቅርብ ጊዜ ትውስታ ነው። ዛሬ ፓስተር ሆኛለሁ እያለ የሚያጭበረብረው ታምራት ላይኔም አማሮች አርባጉጉ፣ ሐረር፣ ወለጋ፣ አርሲ ወዘተ. እንደ ፋሲካ ዶሮ ሲታረዱ «ከአማራ ክልል ውጭ ያለ አማራ አናውቅም» ብሎ ተሳልቆባቸዋል።

የብአዴን ተልኮ በአማራ ልጆች መካከል የፍትሕ፣ የነጻነትና የእኩልነት ጥያቄዎች ሥር እየሰደዱ ሲመጡ ጠያቂዎችን የአማራ ልጆች መግደልና ማሰር በየዕለቱ የምንሰማው «የልማት» ዜናችን ሆኗል። በአማራ ሕዝብ መካከል እንደ እሳት ሰደደ እየተሰራጨ ላሉ የህልውና፣ የፍትሕ፣ የነጻነትና የእኩልነት እጦት ጥያቄዎች ከሕወሓት መሪዎች ሞገዚት (የተቋቋሙት ለነዚህ ሕዝባዊ ዓላማዎች ስልጠና) መልስ ማግኘት የሚቻል አይደለም። በዚህ ውስታው ነው እንግዲህ የነመብራህቱ ድርጅት ሰሞኑን «የአማራን ሕዝብ ነጻ ላወጣ የተመሠረተኩበትን ሠላሳ አምስተኛ የልደት ቀኑን ላክብር ነው» እያለ የአማራን ሕዝብ የሚላደበው። በእውነቱ ይህ ቡድን ነጻነትን ሳያውቅና ለነጻነት ሳይመሠረት ነጻ አወጣጧችሁ ማለትን ብቻ የአማራ መሪዎች ይህ በእንደራሴነት ለሰጠው ሕግ እንኳ መግባትን ሳይወድ ስለ ሕገ መንግሥት የበላይነት የሚሰብክ፤ ራሱን ከሁሉ በላይ እኔ ነኝ ብሎ ሲያበቃ ስለ እኩልነት ለመስበክ የማያቅማማ የነውረኞች ስብሰብ ነው። መብራህቱ ገብረሕይወትና አዲሁም የዚህ ነውረኛ ቡድን አካል እንጂ የአማራ ሕዝብ አካል እንዳልሆኑ በአማራ ሕዝብ ላይ የፈጸሙትን ጥፋት በዝርዝር ገልጫለሁ።

በክፍል አንድ ከቀረበው በተጨማሪ ብአዴን የአማራ ሕዝብ ጠላትና የሕወሓት ሎሴ ስለመሆኑ በርካታ ማስረጃዎች ማቅረብ ይቻላል። ላለፉት ሃያ አራት ዓመታት ሕወሓት በአማራ ሕዝብ ላይ እያደረሰ ያለው ግፍ የሚያንገበግባቸው አንዳንድ የድርጅቱ ወጣት ካድሬዎች ጉርፋርዳ እና ቤንሻንጉል አገራችሁ አይደለም ተብለው አማሮች ከፍሩበት ቀየ ተፈናቀለው ሜዳ ላይ የመውደቃቸው ድርጊት የአግር እሳት ሆኖ የሚሰበልባቸው ብዙ ልጆች ነበሩ። በዚህ ሁኔታ ያዘኑና የተቆጡት ወጣቶቹ «ብአዴን የሚባለው ድርጅታችን ቆሜለታለው የሚለው ፍትሕ የት አለ፤ እኩልነትስ ከወይት አለ? ኢትዮጵያስ የሁላችን አገር ነች የምትባለው መገለጫው ምንድን ነው?» እያሉ የብአዴንን ሥራ አስፈጻሚ ሞገተዋል። ሆኖም ግን እነዚህ የሕዝብ ጥያቄዎች በአንዳንድ ሀሊና ባላቸው የብአዴን ካድሬዎች መካከል መመለስ ሲጀምሩ «ብአዴን ተቋክሟል» ተብሎ ግምገማ እንዲያካሂድ በሕወሓት ትዕዛዝ ተላልፎ ነበር። እነዓለምነው መኮንን «በባዶ እግርህ የምትሄድ ድሀ፣ ትምክተኛ ወዘተ.» ብሎ ሕዝቡ ላይ የተሳለቁበት በወጣት የብአዴን አባላት መካከል የሕዝቡ ችግር በመነሳቱ «ብአዴን ተቋክሟልና ግምገማ ያስፈልገዋል» ብሎ ሕወሓት ባዘዘው መሠረት በተጠራው ስብሰባ ላይ ነበር። ልብ በሉ እንግዲህ! የአማራ ጉዳይ በብአዴን ዘንድ የውይይት አጀንዳ ሆኖ ሲቀርብ በሕወሓት ዘንድ ብአዴን እንደተቋከመ ይቆጠራል። ከጅምሩ ብአዴን የተመሠረተው የአማራ ነበሩ

ብአዴን ከተመሠረተ በኋላ ከሦስት ሚሊዮን በላይ አማራ መጥፋቱን በወያኔ ፓርላማ ሪፖርት መደረጉን ሆነችንም ሰምተናል። ለመሆኑ ከሦስት ሚሊዮን በላይ አማራ የት ጠፋ? በአገሪቷ ካሉ ብሔረሰቦች መካከል እንደምን ሆኖ የአማራ ቁጥር ብቻ ሊቀንስ ቻለ? ከአማራ ክልል ውጭ በሌላ ክልል የሚኖሩ አማሮች ይህ አገራችሁ አይደለም፤ ወደ አገራችሁ ሂዱ ተብለው እየተባረሩ ባሉበት ሁኔታ ሦስት ሚሊዮን አማራ ወዴት ሄደ? ኢትዮጵያ አገራቸው ካልሆነች የአማሮች አገር ወደየት አለች? ከጉራፈርዳ እና ከቤንሻንጉል ተነቅለው ሜዳ ላይ እንዲወድቁ የተደረጉ አማሮች

ኮከብ ብርሃን

የባህል ሕክምና ማዕከል

ማንኛውም ባለጉዳይ ደከመኝ ሰለችኝ ሳይሉ በትህትና በማስተናገድ ላይ ሲሆኑ በእሁኑ ሰዓት ትክክለኛ ፈውስ የተገኘላቸው በሽታዎች በከፊል:-

- ለሆድ ሕመም
- ለእጅና ለእግር ቁርጥማት
- ለአስም
- ለሾተላይ
- ለራስ ሕመም
- ለእግር ፈንገስ
- ለሚጥል በሽታ
- ለማዲያት
- እጁን ለሚጠባ
- ለትምህርት
- ለእጅ ሰብእ
- ለጭርት ወይም ማሳክክ
- ለአይነ ጥላ
- ለወር አበባ መብላት
- ሌሊት ለሚሸና

በተለይ የብዙ ሰዎችን ችግር የሆነውን የሰንፈተ ወሲብ/በመቀባት/ ብቻ ፈውስ ይሰጣል።

አድራሻ:-
 ሐና ማርያም ቀለበት መንገድ ንገድ ባንክ ፊት ሰፊት
 ስበሰጠ መረጃ:- 0911 808241 /0913 778746/ 0912 635069
 በእውነት ስለ እውነት እንተጋለን!!

ጥበባት

በክብሩ ኮማ - ካናርዌያ

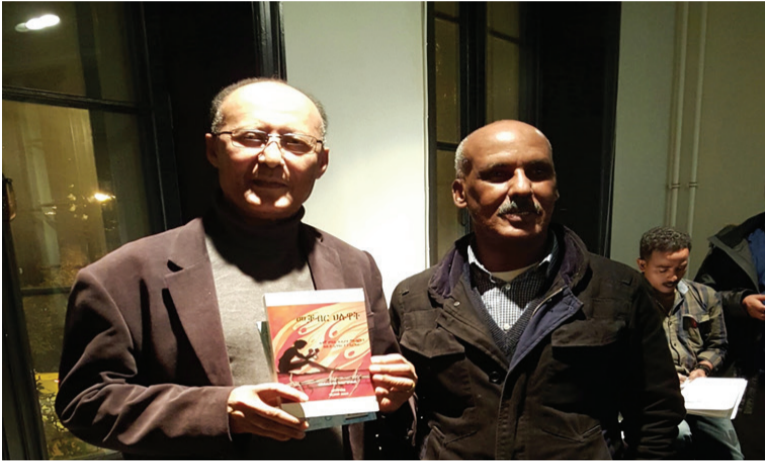
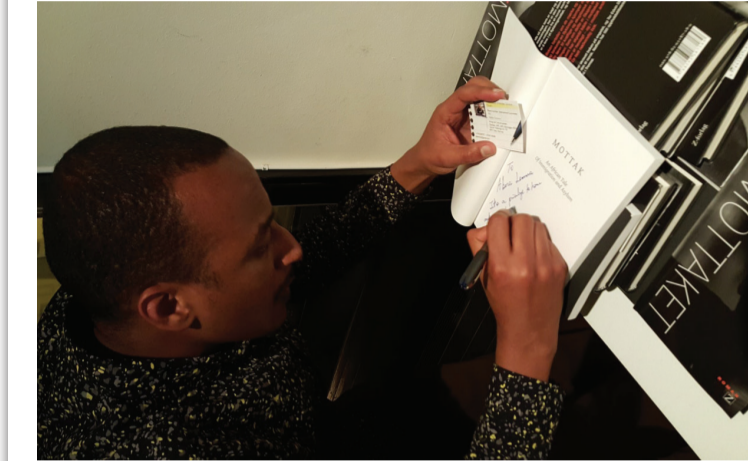

"የኤርትራ ምሽት" ለሰደተኞች ደራሲያን

► በደላቸው ምንድን ነው? ለነዚህ ጥያቄዎች አማራ ካልሆነን ሞተን እንገኛለን የሚሉት መብራህቱ ገብረሕይወትና አዲሱ ለገሠ መልስ አይሰጡም።

ብአዴንን ሕውሓት ክፍለ ገጠረ ጀምሮ በአማራ ሕዝብ ላይ የደረሰው ሥነ ልቦናዊ ግፍ ተነግሮ አያልቅም። የአማራን ቅስም መስበር፤ ትምክህቱን ማስተንፈስ፤ ኢትዮጵያዊ ማንነቱን ማዋረድ፤ ወዘተ የሚሉት በወያኔ የተሰጣቸው የነመብራህቱ ገብረሕይወትና አጋሮቹ ዋነኛው ፀረ አማራ መፈክሮቻቸው ናቸው። በነዚህ መፈክሮች መሪነት ከሦስት ሚሊዮን በላይ አማሮች ጠፍተዋል፤ ኢትዮጵያ አገራችሁ አይደለችም ተብለው ከወለጋ፣ ከአርሲ፣ ከጉራፈርጃ፣ ከቤንሻንጉል ወዘተ. ውጤተ-ጠብላው ሜዳ ላይ ተጥለዋል። ከንግዱ አምባም ሳይቀር ቀስ በቀስ አማሮች እንዲጠፉ ተደርገው ሥፍራቸውን ለወያኔዎች እንዲሰጡ ሁነዋል። ከፕ/ር አሥራት ጀምሮ ለአማራ ሕዝብ ብቻ ሳይሆን አጠቃላይ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ምልክትና ጥሩ ምሳሌ የሆኑ አማሮች ቀስ በቀስ እንዲጠፉ መደረጋቸውን በዓይናችን ዓይተን በጆሯችን ሰምተናል። ብአዴን የተባለው ድርጅት በአማራ ስም ቢቋቋም ቅሉ ዋና ተግባሩ ግን አማሮችን ማዋረድና አማሮች ላይ የሚደርስባቸውን በደል ሊታደጉ የሚችሉ የአማራ ልጆችም እንዳይኖሩ ማጥፋት ነው።

ከሁለት ዓመት በፊት የአማራ ሕዝብ «ትምክህተኞች» እያለ የሚያስጨርሰው መብራህቱ ገብረሕይወት አያሌው ጎበዜን አስነስቶ ገዱ እንዳርጋቸው እንዲተካው አድርጓል። በእርግጥ የአያሌው መሄድና የገዱ መምጣት ለአማራ ሕዝብ ነጻነትና ክብር የሚፈይደው አንዳችም ቁም ነገር የለም። አያሌውም ሆነ ገዱ ለሕዝብ ይቅርና ለራሳቸውም ክብር የሌላቸው ደካማ ሎሌዎች መሆናቸው የታወቀ ነው። ለራሱ ክብር ያለው የሕዝብ ወኪል እውነተኛው የሚለው ሕዝብ ከኖረበት ቀዩ እየተነቀሰ ሜዳ ላይ ሲጣል አይቶ ዝምታን አይመርጥም። ዓለምነው መኮንንና ገዱ ከአማራ ሕዝብ አብራክ ወጥተው ደሃውን አማራ በመሉ ነፍጠኛ፤ ትምክህተኛ፤ አብራተኛ ሌላም ሌላም እያሉ እያዋረዱ፤ እየሰደቡ ለሳዳቤ አሳላፊው የሰጡ የወያኔ አሽከሮች ናቸው። ለአማራ ሕዝብ የአያሌው በገዱ «መተካት» የተዋረደውን የአማራ ሕዝብ ክብር አይመልሰውም፤ ሕዝቡ ያጣውን ነጻነት መልሶ አያቀዳጅውም። ለሱዳን ተቆርሶ የተሰጠውን በአያሌዎችን ደምና አጥንት የቆየውን መሬት አያስመልሰውም። የወልታይት ሕዝብ የደም እንባ እያነባ ለትግራይ በግዳጅ የተሰጠውን ለም መሬት አያስመልሰውም። ታዲያ ስለምኑ ነው የአማራ ሕዝብ የሕውሓት/ብአዴንን ልደት የሚያከብረው? በረጉ ሲያልቅ ወያኔ ስለደባለት? አማራው ክብርና ታሪክ ስለተዋረደ? ለየትኛው ወለታው ነው የአማራ ሕዝብ የብአዴንን ልደት የሚያከብረው? የብአዴንን ልደት ከአማራ ሕዝብ ጋር ምን ያገናኘዋል? ምንም!

ካንድ አሰርት ዓመታት በላይ አባል ሆኜ የቆየሁበት ኖርዌጂያን ፔን (Norsk PEN/ Norwegian PEN) የሚያከናውናቸው የተላያዩ ተግባራት አሉት። ከነዚህም አበይት ትግባራቱ መካከል በየገራቱ ያሉ እህት ማህበራትን መታደግ ለሰደተኛ ደራሲያን የከተሞች የጥገኝነት (By Forfather) መብትን ማስጠት ነው። ሥራቸውም እንዲታተምና ለሕዝብ እንዲደርስ ጥረት ያደርጋል። በእስር ላይ የሚገኙ የሌሎች አገር ደራሲያንና ጋዜጠኞችን ማሰባሰብ ምሽቶችን በየጊዜው ያዘጋጃል። ከዚህ ቀደም የማሰባሰብ ምሽት ከተዘጋጁላቸው ጸሐፊት መካከል እውቁ እሐራ ኢትዮጵያዊው እስክንድር ነጋና ስዊድና/ኢርትራዊው ጻዊት ይስሃቅ ይገኙባቸዋል። እናም ኖርዌጂያን ፔን ባለፈው ሐሙስ ጥቅምት 25 ቀን "የኤርትራ ምሽት" የተሰኘ የምሽት ፕሮግራም አዘጋጅቶ ነበር። ይህ ምሽት ኤርትራ ወስጥ ያለውን የሰብአዊ መብት ጥሰትና አጠቃላይ ስቃይ ሸሽተው የወጡ የኤርትራ ደራሲያንን ለመታደግ ነበር። ደሳለ በረከትና ኃይሌ ቢዘን አብርሃ የተባሉት የኖርዌጂ ከተሞች ጥገኛ ደራሲያንና ናታን ሐዲሽ ሞገስ የተባለው የፖለቲካ ስደተኛ ደራሲ የምሽቱ ተጋዥ ገገኞች አቅራቢ ደራሲያን ነበር።

ሥራዎችን በሚችላቸው ቋንቋዎች ሁሉ ያቀርባል የሚል ተስፋ በብዙዎቻችን ዘንድ አሳድሯል። ባንድ አገርኛ ተረት ላይ የተመሰረተ ሥላላዊና በኖርዌጂያን ቋንቋ የተዘጋጀ ሥራውን በአሸር ሄድ ፕሮጀክተርና ባንዲት ኖርዌጂያዊት አንባቢ እየተረዳ አቅርቧል። ስለኖርዌጂ አፈፍር ገጠመኞቹም ጣኦም ባለው ለዛ በእንግሊዘኛና በትግርኛ አቅርቧል። መቀመጫው የሚረካን አገር ስለሆነው ስደተኛው "ፔን ኤርትራ" እንቅስቃሴም ገለጻ አድርጓል። በዚህ ምሽት ላይ ቀርቦ ከነበሩ ሌሎች ገገኞቹ መካከል የታሪክ ተመራማሪዎች በትሮምሶ ዩኒቨርሲቲ የሰላም ጥናት ማክከል ኃላፊ የሆነችው ክርስቲን እስግቢ ሲሞንሰን የኖረዌጂያን የኤርትራ ገንኝነት በሚመለከት ያቀረበችው ጥናታዊ ጽሑፍ ነው። እሷ እንደምትለው ታዋቂው የኖርዌጂ ቤተክርስቲያን እርዳታ ደርጅት (NORSK KIRKE HJELP/ NORWEGIAN CHURCH AID) በትግሉ ዘመን መጀመሪያ ከጀብሃ ጋር ከዚያም ከቫቢያ ጋር በምስጢር አብሮ የግንጠላው ሥራ እናጻጫ ላይ እንዲደርስ እንዴት ብርቱ አገልግሎት እንደሰጠ ነው። ይህ ድርጅት መቀመጫውን ሱዳን ላይ አድረጎ፤ በእርዳታ ሰጪ ደርጅት ሽፋን ተገንጣዮችን እስከመጨረሻው ድርስ በገንዘብና በቁሳቁስ ሲረዳ እንደነበረ ክርስቲን በሰፊው አብራርታለች። ታዲያ የሚያስደንቀው ነገር በእርዳታ ደርጅት ሽፋን ባንዲት አገር የሉዓላዊነት ጉዳይ ላይ እንዲህ ያለ መርዘኛ ነገር ድርጅቱ መፈጸሙ ብቻ ሳይሆን፤ በኋላ የተከሰተው ጉድ ጭምር ነው። አቶ አሳይያስ የእርዳታ ድርጅቶች ስውር ድጋፍ አግኝቶ ስለነበርና ከነጻነት በኋላ አብረውት ቢሰነብቱ ለሱም ጤና እንደማይሰጡት በመረዳቱ ሁሎችም ከኤርትራ ምድር ሲያባርር፤ አብሮት የቀረው በቸኛው ደርጅት ይህ የኖርዌጂ የቤተክርስቲያን እርዳታ ደርጅት ብቻ ነበር። ውሎ አድሮ ግን ለዚህ ደርጅትም የሚራራ አንጀት ሊኖረው አልቻለም። እንደትናንቱ ሁሉ የኖርዌጂ ቤተክርስቲያን እርዳታ ደርጅት የሌሎች ተቃዋሚዎች ስውር አጋር ሊሆን ይችላል በሚል ፍራቻ አባርቷል። ይህ በምሽቱ ብዙዎቻችንን ያስገረመም ያሳዘነም ዜና ነበር። በኖርዌጂያን ቋንቋ የተጻፈው የጥናት ጽሑፍ ማጣቆሚያ የሚከተለው ነው።

በነገራችን ላይ ዓለም አቀፍ ፔን የተቋቋመው እ.አ.አ. በ1921 ዓ.ም. በእንግሊዘኛው ጸሀፊ በጆን ጋልስዎርዚ አማካኝነት ሲሆን፤ P.E.N. ማለትም ትርጉሙ የገጣሚያን፣ የወግ ጸሐፊዎች ያለም የአርታኪያንና የልቦለድ ደራሲያን «Poets, Essayists and Novelists» ወይም «Poets, Editors and Novelists» ዓለም አቀፍ ማህበር ማለት ነው። የኖርዌጂ ፔን ደሞ የዓለም አቀፍ ፔን በተቋቋመ ባመቱ በ1922 ዓ.ም. እውቅናን ያገኘ ነው። Stavanger, Kristiansand, Oslo, Trondheim, Molde, Skien, Drøbak, Lillehammer, Bergen and Tromsø የተባሉት የኖርዌጂ ከተሞች ከተለያ አገሮች ለሰደዱ ደራሲያንና ጥገኝነት የሰጡ ከተሞች ናቸው። የኖርዌጂ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር በፔን ኖርዌጂ አማካኝነት ለደንገጃዎች የከተማ ጥገኛ ስደተኛ ደራሲ ባመት የ100000.00 ሺህ ክሮነር ድጋሚ ይሰጣል። 48 የከተማ ጥገኛ ስደተኛ ደራሲያን በ14 የኖርዌጂ ከተሞች ውስጥ ሲኖሩ፤ ከነዚህ ደራሲያን መካከል አንድ ኢትዮጵያዊ ይገኝበታል።

«አዲስ ገጽ» መጽሐፍት በቅርብ ቀን ይጠብቋት! መጽሐፍቱ፣ በሀገርና በዓለም አቀፍ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ጉዳዮች ላይ ይበልጥ ትኩረት ታደርጋለች። በተጨማሪም፡- ኪነ-ጥበባዊ መዝናኛዎችን ታሪክና ባህልን ሥነ-ልቦናና ፍልስፍናን ህግ ነገ ጉዳዮችን ...ወዘተ ትዳስሳለች። «አዲስ ገጽ»፣ አስተማሪና አገናኝ ሀሳቦች የሚስተናገድባት የሕዝብ ገጽ። በተለያዩ የነጻ ፕሬስ ውጤቶች ላይ ለዓመታት በሰሩ ጋዜጠኞች የምትዘጋጅ መጽሐፍት!

ሌለው የምሽቱ ከከብ ኤርትራዊ ደራሲ ወጣቱ ናታን ሐዲሽ ሞገስ ነበር። ናታን በኖርዌጂ የስደተኞች ካምፕ በነበረበት ወቅት የታዘበውን የሕይወት ልምዱንና ብዙ ብዙ ገጠመኞቹን በመጀመሪያ በእንግሊዘኛ ቋንቋ ጥፎ፤ ባሜሪካን አገር ለሕትመት ያበቃ ጀግና ነው። ናታን አዲስ አበባ ከተማ ውስጥ ተወልዶ ያደገና አምቼ በሚባለው ቡድን ውስጥ ተጠርቶ ወደ ኤርትራ ተባሮ የነበረ ብርሀ አክራሪ ያለው ወጣት ነው። "MOTTAKET (የስደተኞች ካምፕ እንዲሉ በኖርዌጂ ቋንቋ) በሚል ርእስ በእንግሊዘኛ ቋንቋ ጽፎት የነበረው ይህ መጽሐፍ፣ ወደ ኖርዌጂያን ቋንቋ ተተርጉሞ ቀርቧል። ናታን በእንግሊዘኛ ከታተመው ከዚህ መጽሐፍ ላይ ጥቂት ገጾችን በንባብ አሰምቷል - በምሽቱ። ጥሩ የኖርዌጂያን ቋንቋ ተናጋሪ የሆነው ይህ ወጣት ወደፊት በርካታ

የሚከተለው ነው። ደራሲ እስጠፋኖስ ገብረ ሚካኤል ከኔ ጋራ በእሳቱ መድረክ ተሰጥቶት ያልነበረ ሌላ አውቅ ኤርትራዊ ደራሲና ያቶ አሳይያስ ክፉ አስተዳደር ተቃዋሚ የሆነ ደራሲ በምሽቱ አግኝቻለሁ። ይህ ሰው የታሪክና የረዥም ልቦለድ ደራሲው እስጠፋኖስ ገብረ ሚካኤል ነው። የሥራዎቹን ናሙናዎች ይዞ ከታዳሚዎች ጋር ተገኝቷል። ከዚህ ቀደም እ.አ.አ. በ2010 ዓ.ም. የኖርዌጂ ደራሲያን ማህበር ለአሥመራው ያቶ አሳይያስ እስረኛ ደራሲና ጋዜጠኛ ጻዊት ይስሃቅ "ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ ሽልማት" መሸለሙ ይታወቃል። እነዚህ ዛሬ በኖርዌጂያን የከተሞች ጥገኝነት ያገኙ ደራሲያን፤ ጻዊት ይስሃቅና ሌሎችም ከእስር ይፈቱ ዘንድ ዓለም አቀፍ ትጋላቸውን እንደሚቀጥሉ አስታውቀዋል።

ቀን መቆጠሪያ ሰማኝ! ዓለማዊ ከበደ ወርልድ ባንክ አይ-ኤም- አና- እየቀለደብኝ የጣሊያን አይጦች እየቀለደብኝ አሜሪካ እንግሊዝ እየገጠብኝ ጀርመን የዘር ጥናት እያካሄደብኝ በቸጋር ቢያልቁብኝ ጥማር በሬዎቹ በውሃ ጥም ቢያልቁ በጎች ጥሎቹ ወንድሜን እሁቴን አባት እናቶቼን ከተማ ገብቼ እያልጥኩ ልማጸን በገዛ አገሪ ይህን ሁሉ ችሎ ለምኝ በኖርዌጂ ልመና ወጥሮኝ እራሴም ሳለውቀው ካሊንደር ተባልኩኝ በኔ የሚለምኑት የአገሪ መሪዎች ፍርሳሪ በሊታ ሆዳሞች ካደራዎች ቀን መቆጠር ያልቻሉ ከታሪክ ጀምረው በኔ መለመኛ ሲንበጠጠባት ሲታዩባት ክብረው ተመስገን አምላኬ የልማቱ ጮራ በኔም አለፈብኝ ዕልልልልል! በሰማኝ አገሪ ካሊንደር ተባልኩኝ በእኔ ተለምኖ እኔም ለማኝ ሆኜ። የክብር ሞት ለመሞት በትውልድ አገሪ መንገድ ላይ የማጥር ፈርሶ ቤት ትዳራ የቆሰለ ለማኝ የሌላኝ አድራሻ ከመሻሻ ተፈናቃይ የጠፋኝ መድረሻ ታዲያ ካሊንደር መሆኔን እኔ እንኳ ሳለውቀው የገዛ ወንድሜ ኢትዮጵያዊ ወገኔ መስታዎቼ አውቀው ቁጥር ብቻ ሆኜ ወረቀት የያዘው በእኔ ተለጥፎ ሰው ብቻ የሚያነበው ለሰው ቀን መቆጠሪያ አስታዎኝ ከሆንኩኝ የኔን ቀን ሳለውቀው የኔ ሰው ካውቀኝ ጠቃሚም ከሆንኩኝ እንደቀን መቆጠሪያ እኔ አላራ ሆኜ ማሳለፊያ ማከራያ የአገሪ መሪዎች እግዚር ይባርካችሁ ካሊንደርም ሆኜ ካገለገልኳችሁ

ኢትዮጵያውያንን ከራሳቸው መጠበቅ . . .

የማኅበራዊ፣ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና መንፈሳዊ ሕይወትን በመጭመቅ እኩይ ምግባር ላይ ተጠምዶ ይገኛል። አዳፍኔ በኢትዮጵያ የተስፋፋ፣ የእምነት፣ የልግስና፣ የፍላጎት መነሳሳት፣ የቃል ኪዳን፣ የክብር፣ የታማኝነት፣ የሞራል ልዕልና፣ የመልካም ፈቃድ ማውደሚያ እኩይ ምግባር መሣሪያ ሆኖ ይገኛል። አዳፍኔ በዕውቀት ሊወገድ ይችላል፤ ዕውቀትና ትምህርት የአዳፍኔ ጠላቶች ናቸው፤ አዳፍኔም የዕውቀትና የትምህርት ጠላት ነው።

አዳፍኔ ተጽዕኖው በወጣቶች ላይ የጠነከረ ነው። እነዚህ ወጣቶች አያትና ቅድመ አያቶቻቸው በሠራተኛው ስኬታማ ሥራዎች ላይ ከራሳቸው እንዲሰማቸው ከማድረግ ይልቅ በአባቶቻቸውና በእናቶቻቸው ላይ ስለደረሰው ስቃይ እንዲጸጸቱ ይገደዳሉ። በኢትዮጵያዊነታቸው ራሳቸውን እንዲያንጹ ከማድረግ ይልቅ ወጣቶች በጠባብ ጎሰኝነትና በሃይማኖት ጽንፈኝነት ላይ እንዲንጠላጠሉ ይገደዳሉ። ወጣቶች መብቶቻቸውን እንዳይጠቀሙ ኃይል እንዳይጠጉ አቅመቤት እንዳይሆኑ፣ ድምጻቸው እንዳይሰማና በራስ የመተማመን ስሜት እንዳይሆኑ ይሆናሉ።

የአዳፍኔ ውልደት ግዙፍ የሆነ የሥርዓት መውደቅና በማኅበረሰብ ደረጃ መቅራዊ ውድቀትን ያስከትላል። ያንን የህልውና ውድቀት (መክሸፍ) ነው መስፍን ወልደማርያም ኢትዮጵያውያንን እንደ ኢትዮጵያውያን በመጽሐፋቸው ለማሳየት ጥረት ያደረጉት። የፕ/ር መስፍን የመክሸፍ ትንታኔ በርካታ መገለጫዎች አሉት። አንድ የማኅበረሰብ ፕሮጀክት የአፈጻጸም ብቃት ሳይኖረውና ከፍጻሜ ሳይደርስ ሲቀር ወይም ደግሞ ለማኅበረሰቡ ፍሬ ሳይፈራ ሲቀር «መክሸፍ» ሊከተል ይችላል። አንድ ሰው ዓላማውን ሳያሳካ ሲቀር እድገት ማስመዘገብ ሳይችል ሲቀር መክሸፍ ይመጣል። በጋራ ልማትና ማኅበራዊ ለውጥ ማምጣት ሳይቻል ሲቀር መክሸፍ ይከተላል።

ፕ/ር መስፍን ለኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን መክሸፍ ሦስት ዋና ዋና ምክንያቶችን እንደሚከተለው ግልጽ አድርገው አቅርበዋል። አንደኛ፣ የአስተዳደር ሥርዓቱ በሕግ የበላይነት ቁጥጥር ሥር መዋል ሲሳነው፣ የዚህ መክሸፍ ውጤት ጨቋኝ አገዛዝን ያለምንም ችግር መቀበል ወይም ደግሞ በእግር መውሰድን ወደ ስደት መንገድ ይሆናል። ሁለተኛ፣ የኢትዮጵያ ምሁራን መክሸፍ፣ ምሁራንና የልሂታ ክፍል በማንኛውም ጊዜ ለሚመጡና ሥልጣንን በሕዝብ ድምጽ ሳይሆን በመሣሪያ ኃይል ለሚቆጣጠሩ አምባገነኖች ራሳቸውን (ስብዕናቸውን) ይሸጣሉ። በእያንዳንዱ የአገዛዝ ዘመን ምሁራን የትኛውንም ዓይነት እኩይ ድርጊት አልሰማሁም፣ አላየሁምና ምንም ዓይነት ነገር አልተናገርኩም በማለት ከታላላቅ ይሸሻሉ። ምሁራን በአጠቃላይ የተማረው ጎብረተሰብ ክፍል ሕዝቡን አስተባብረው በመምራቱ ረገድ ሳይሳካላቸው ቀርቶ ከሸፈዋል፤ እንዲሁም በሥልጣን ላይ ያለው አካል ወንጀልና

የተሳሳቱ ሥራዎች ሲሠሩ በሚገባ መዘግበው በመያዝ ለመጭመቅ ትውልድ ለማስተላለፍ ምንም ዓይነት እርምጃ ስለማይወስዱ ከሸፈዋል። ከሁሉ የከፋው ደግሞ የራሳቸውን ስህተቶች እንደገና ለማባዛት በሚመስል መልኩ ያለፈውን ትውልድ ስህተት እንደ ትክክለኛ ነገር ለመጭመቅ ትውልድ ሌት ቀን እንደበቀቀን እየደጋገሙ መንዛታቸው ነው።

የሃይማኖት መሪዎችም መንፈሳዊ አመራር መስጠት ባለመቻላቸውና ከእነሱ የሚጠበቀውን ሁሉ ማድረግ ባለመቻላቸው ከሸፈዋል። ከሁሉም በላይ ልብን የሚሰብረው እውነታ ደግሞ፣ በአሁኑ ጊዜ በሥልጣን ኮርቻ ላይ ተንጠልጥለው የሚገኙት የደናቁርት ስብስብ የአካዳሚ የትምህርት

ማስረጃዎችን ከዲፕሎማ መቀፍቆፊያ የኢንተርኔት ወፍቶዎች በሕዝብ ገንዘብ እየገዙ ልክበር እያሉ የማስቸገራቸው ጉዳይ ነው። ሥልጣናቸውን ለማሳመርና ማስዋገድ ነገሮችን በመቀባባት በሥልጣን ላይ ያሉት ስብስቦች ባለሥልጣን መሳይ አካል የፈረመበት ማህተሞችን በመጠቀምና የሽፍጥ የምስክር ወረቀቶችን በማዛት ዶ/ር፣ ፕ/ር፣ የመንግሥት አማካሪና የዓለም አቀፍ ድርጅቶች ተወካዮች በማለት ራሳቸውን በመጥራት የአስመሳይነት ሥራቸውን በመተግበር ላይ ይገኛሉ።

በእኔ አመለካከት የደናቁርት ስብስቦቹ ያልተረዱት ነገር ቢኖር አንድ አህጽሮተ ቃል የተጻፈበት ብጣሽ የተጭበረበረ የዲፕሎማ ወረቀት

አንድን ሰው ታላቅ መሪ ሊያደርገው እንደማይችል በውል ያለመገንዘባቸው ጉዳይ ነው። በአንድን ሰው ታላቅ የሚያደርገው ርዕዩ፣ አእምሮውና አስተሳሰቡ ነው እንጂ በስርቆት የተገዛ ዲፕሎማ አይደለም።

ሦስተኛ፣ ለኢትዮጵያውያን አርአያ ሊሆናቸው የሚችል አካል ያለመኖሩ ጉዳይ ነው። ኢትዮጵያ በዙሪያዋ ስኬታማ የሆኑ አገሮች ባለመኖራቸው ምክንያት ኢትዮጵያውያን ስለተሻለ አመራርና ጎብረተሰብ ለመማርና ለማወቅ አልቻሉም።

«አዳፍኔ» በኢትዮጵያ ሰፊ መሠረት ባለው ታሪካዊና ማኅበረ ፖለቲካዊ ከባቢ ላይ የተዋቀረ ነው። መጽሐፉ የአገራችን ህልውና ተጠብቆ እንዲዘልቅ የሚያግዙ ወሳኝ ወሳኝ ነጥቦችን ግልጽ አድርጓል።

<<በዓለም ታሪክም ያለመስዋዕትነት . . .

መብታቸው ነው። እኛ ግን በመስዋዕትነት ከዚህ እንደደረሰን ወደፊትም የሚከፈለውን ክፍለን በሰላማዊ ትግሉ ነው የምንቀጥለው። ትግላችን መሣሪያ ከታጠቀ ገዳይ ሥርዓት ጋር እንደሆነ ይገባናል፤ እየሞትንም ሁላችን እስከምናልቅ ድረስ አጠናክረን መቀጠላችን ግን ግድ ነው። ዋናው ሳናቋርጥ ተራራውን ለመውጣት የምናደረገው ጥረት ነው። ይህ እስከ ቀጠለ ድረስ ሕዝባችንን ነጻ ማውጣታችን የማይቀር ነው። የሌሎችን የትግል ሥልት እኛ አንዝም፤ መብታቸው ነው። እኛ የመንሳትም የመስጠትም መብት የለንም፤ የእኛ መብት ግን የመረጥነውን ሰላማዊ ትግል ይዘን መቀጠል ጋር ነው።

ሥርዓቱ ምርጫ ቦርድን መሣሪያ በማድረግ ፓርቲዎችን ሲሠሩ ሲያፈርስ የሚጎዳው አገዛዙ እንጂ እኛ አይደለንም። ይህ ድርጊት እንደሆነ ግልጽ ነው ግለሰቦችን የሰላማዊ ትግል አብቅቷል እንዲሉ ያስገደዳቸው። አገዛዙ ይህን ሕገ ወጥነቱን እስካላቆመ ድረስ ብዙ ወገኖች የሰላማዊ ትግልን አዋጭ ያለመሆን እሳቤ ሊያዳብሩ ይችላሉ። ይህ ከማንም በላይ የሚጎዳው አገዛዙን ነው። የምርጫ ቦርድ በፍላጎትም ይሁን በተገኘው የሚወስኖቸው ወሳኔዎች ለሌላ ግብዓት ይሆናሉ እንጂ እኛን የሚጎዳን ነገር የለም። እኔና የትግል አጋሮቼ ይህን ሁሉ አፋኝነትና ሕገ ወጥነት ሁሉ ተቋቁመን በተገኘው ቀዳዳ ሁሉ ሰላማዊ ትግሉን መቀጠላችን እሙን ነው። በ1984 ዓ.ም. የፖለቲካ ትግል ስጅምር ይህ ሁሉ እንደሚሆን አምኛለን የገባሁት ነገር ስለሆነ አሁንም ሐሳቤን የሚያስቀይረኝ ነገር አይኖርም። የእኛን ሰላማዊ ትግል ሊያስቆመን የሚችል ሕዝብ ብቻ ነው። ሕዝባችን እስካሁን ላይረጋችሁት ትግል እናመሰግናለን፤ ከዚህ በኋላ ግን የታገላችሁለት ዓላማ ግብ ስለመታ አታስፈልጉንም

ሲለን ብቻ ነው ትግል የምናቆም። ሰላማዊ ትግል ከማንኛው ትግል የበለጠ ዋጋ ቢያስከፍልም የሚመጣው ውጤትም የዛኑ ያክል ጣፋጭ ነው። በጠመንጃ የሚመጣ ለውጥ የሰላማዊ ትግል ያክል ዴሞክራሲያዊ ባህል የለውም። ወያኔ በጠመንጃ ሥርዓት ቀየረ ግን ምን ይዞ መጣ? ዴሞክራሲ? ሰላም? የሕግ የበላይነት? ምንም አላመጣም። ፈረንጆችን ለማስደሰት ሕገ መንግሥት አረቀቀ እንጂ ሕገ መንግሥቱን እኮ የሚንደው ራሱ ወያኔ ነው። ከጠመንጃ አፈሙዝ ውስጥ ዴሞክራሲም፣ የሕግ የበላይነትም፣ ልማትም የለም፤ ያለው አፋኝነትና አምባገነናዊነት ብቻ ነው።

የሚገርም ሰላማዊ ትግሉ አዋጭ አይደለም ብለው የሚከራከሩ ወገኖች የሚያነሱት «ይኸው ወያኔ ቢረገጥን ዘጋባችሁ! እስኪ እናንተ ምን ተጠቀማችሁ? ሁልጊዜ ስትታሰሩ ነው የምናያችሁ» የሚሉ ነገሮችን ነው። ግን እንደዚህ የሚሉ ወገኖች ከእኛ ጋር ቢጨመሩ ኖሮ ድምጻችን የበለጠ ይሰማ ነበር። የነጻነት ቀን ቶሎ እንዲመጣ ተማርን የሚለው ወገን ወደ ፖለቲካው መግባት አለበት። መታሰሩ መገደብ የትግሉ አካል እንደሆነ ማወቅ አለባቸው። ኔልሰን ማንዴላ እኮ 27 ዓመት ታስሮ ነው ደብብ አፍሪካን ነጻ ያወጣት። መታሰር፣ መገደብ፣ መሳደድ ባይኖር፣ ሥርዓቱ አፋኝ ባይሆን እኮ ትግልም አስፈላጊ አልነበረም። ወደ ትግል የገባነውም እነዚህን ነገሮች ለማስቀረት ነው።

በቅርቡ ወደ አሜሪካን አገር ሊያደርጉት የነበረውን ጉዞ ሊያሳዩት ሺዛ በመክሰብ ምክንያት እንደተሰተገታለ ተገልጿል። ወደ አሜሪካን አገር የሚሄዱት ለምን ነበር? የአሜሪካ ሊምባሲ ሰምንም ምክንያት ነው ሺዛ የነበረውን?

ወደ አሜሪካ የምሄደው በአሜሪካና በአውሮፓ ያለው የመኪኒድ ድጋፍ ሰጭ ኮሚቴ ባደረገልኝ ጥሪ መሠረት በአሜሪካ የተለያዩ ግዛቶችና አውሮፓ ተንቀሳቅሼ መኪኒድን ለማጠናከርና ድጋፍ ለማሰባሰብ ነው የምሄደው። መርሐ-ግብር ለሦስት ወራት የሚቆይ ነው። ይሁን እንጂ እንደተጠቀሰው ኢምባሲው ሺዛ ክልክሎኛል። ኢምባሲው ሺዛ የክልክለበት ምክንያትም በጣም የሚያሳዝን ሆኖ ነው ያገኘሁት። «ሀብት፣ ልጅ፣ ሚስት የለህም» በማለት ነው ሺዛ የክልክለኝ። እኔ የፖለቲካ ታጋይ እንጂ ነጋዴ ስላልሆንኩ መኪኒድ ቤት ሊኖረኝ አይችልም። አብዛኛውን ልሠራ የምችልበትንም ዕድሜዬን ያሳለፍኩት በፖለቲካ ትግል ላይና በእስር ቤት በመሆኑ እነርሱ የተጠቀሱትን ነገሮች ማፍራት አልችልም፤ አልቻልኩምም። ለነገሩ ዝም ብለው ነው እንጂ ሚስትና ልጅም አሜሪካን አገር ለመሄድ ዋስትና ሊሆኑ አይችሉም። በእስር ረጅም ዕድሜ የኖረና የተረጋጋ ሕይወት እንዳይመራ የተደረገ ሰው እንዴት ቤተሰብ ሊመሠርትና ጎብረት ሊያፈራ ይችላል? በእውነቱ ኢምባሲውን ራሱን ትዝብት ውስጥ የሚከት ነገር ነው የተፈጸመው።

እኔ አሜሪካን አገር የምሄደው እዚያው ለመቅረት እንዳልሆነ ግልጽ ነው። አሜሪካን አገር የመሄድ ዕቅድ ቢኖረኝ ኖሮ 24 ዓመታት መታገል አይጠበቅብኝም ነበር። ድህረ ምርጫ 97 ከእስር ስንፈታ ለሁላችንም (የቅንጅት አመራሮች) ኢምባሲው ሺዛ ውሰዱ ብሎን እንደነበርም አይዘነጋም። እንዲያውም ከሁለት ዓመት የነጻ ሕክምና ጋር ሁሉ ነበር የፈቀደልን። አሜሪካ የመኖር ዕቅድ ቢኖረኝ ኖሮ ያኔ መሄድ እችል ነበር። የእኔ ዓላማ የጀመርነውን የፖለቲካ ትግል እንዴት እናጠናክረው፣ እንዴት እናስቀጥለው የሚለው ነው።

የሕወሓት/ኢሕአዴግ . . .

የሩቁን ትተን የቅርባችንን የትናንትናውን የ2007 ዓ.ም. ምርጫ ብንመለከት እንኳን ሕወሓት/ኢሕአዴግ ሥልጣን ላይ ለመቆየት ከአንድ ዓመት ቀድሞ ብሎ ጥርጊያ ተጀምሮ ነበር። ካቴናዎች ሥራ እንዲበዛባቸው ተደርጓል። ጋዜጠኞች ብዕራቸውን ተነጥቀው ግማሾቹ ግዛት የመለጠት ስደትን መድረሻቸው አድርገዋል፤ አንድነትን የመሰሉ ክብርቱ ትግልና ውጣ ውረድ በኋላ የመንግሥት ቅርጽ ለመያዝ የቻሉ ፓርቲዎች በተባበረ ክንድ በግፍ ተመትተው እንዲጠፉ ተደርገዋል፤ የፖለቲካ አመራሮች ወደ እስር ቤት ተልክዋል ወዘተ። (በነገራችን ላይ ስለ አንድነት ሳስብ ሬዲዮ ፋናና ኢቲቪ ከየስርቻው ተለቃቅመው ለመጠና መርህ ሳይጣስ መርህ ተጣሳ ሲሉ ለነበሩ፤ የእውነተኛውን አመራር ሥም ለማጉደፍ የተሰጣቸው ሰፊ ሽፋን ነው። ይኸው ትልቁ አንድነት

በችሮታ የተሰጠው «ተቃዋሚ» የሚል ስም የለበሰ ቡድን ሥራውን የጀመረው የአንድነትን ታፕላ ከተከለበት በመንቀል ነው። ቀበና አካባቢ በትልቁ ይታይ የነበረው ታፕላ አሁን የለም። ፓርቲውም በሕይወት የለም። አንቀላፍቷል። እናም ከምርጫው በፊት አንድነት እንዳይዳከም ፈልጌ ነው ሲል የነበረው የምርጫ ቦርድ፣ ኢቲቪና ፋና ዋርካውን አንድነት ገዝግዘው የጣሉበት መንገድ ይደንቀናል።) «በነገራችን ላይ» ብዬ ረጅም ሄድኩኝ። እና ምን ለማለት ፈልጌ ነው፣ አንደኛው የኢሕአዴግ መልክ ሥልጣን ለመልቀቅም ሆነ ለማጋራት የማይሰብ፤ ምንም ዓይነት ርምጃ ያለ ምንም ርህራሄ ለመውሰድ የቆረጠ ነው። ይኸኛው ለአገራችን ከፍተኛው አደጋም ነው። ዳግም ጦርነትና የጦርነት ወራ እንድንሰማ ያደረገን ይኸኛው መልክ ጥፋ መልኩ ነው። አስተዋይና አርቆ አሳቢ

የሆኑ ፖለቲከኞች ጨዋታውን ርግፍ አድርገው ትተው ወደግል ጉዳያቸው እንዲገቡ ያደረጋቸው ይሄው ነው። ምክንያቱም ጨዋታው ውስጥ ከገቡ በደንብ መጫወት ነው። ከተጋጠሙም በደንብ መጋጠም ነው። ጨዋታው የውሸት እንደሆነ እያወቁ ወደ ጨዋታ መግባት (ኢሕአዴግ የሚፈልገው ይህን ነው) በሕዝብ ላይ ግምጃ መቀሰድ ነው። በተለመደው መንገድ ከምርጫ በኋላ እስከ አራት ዓመት ድረስ የአድማቂነት ጨዋታ በአምስተኛው ዓመት ላይ ደግሞ የጨዋታው ፈርስ አካሄድ ፈጽሞ ጠቃሚ አይደለም። ሁለተኛው የሕወሓት/ኢሕአዴግ መልክ ከምርጫ በኋላ ለተወሰኑ ዓመታት የሚይዘው መልኩ ነው። ይህ ሥርዓት ሥልጣን መያዙን ካረጋገጠ በኋላ በአንጻሩ ለዘብተኛ ለመሆን ይሞክራል። ለምሳሌ የ2007 ዓ.ም. ምርጫን መቶ በመቶ (አሳፋሪ

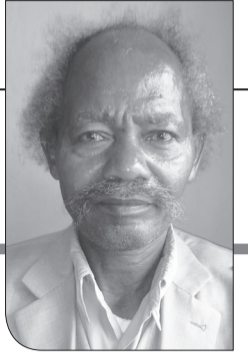
በሆነ ሁኔታ) ከወሰደ በኋላ ካሰራቸው ብዙ ጋዜጠኞች ውስጥ የተወሰኑትን ፈትቷል። ጋዜጠኝነት መበረታታት አለበት እያለ ነው። መሰናፍት የመልካም አስተዳደር ችግር ላይ ሰይፍ መዘገብሁ አጨብጭቦ እየተባለም ነው። ይህ እንግዲህ የሁለተኛው መልኩ መገለጫ ነው። መልካም መምሰል ግን መልካም አለመሆን። ሲቀረፍ አላዩንም እንጂ ስለ መሰናፍት የፍትሕ መዛኛ፣ ስለ የመልካም አስተዳደር ችግር ያልሰማንበት ጊዜ የለም። ኢሕአዴግ በእንቁላሉ ጊዜ መቅጣት ካልቻለ በኋላ አይችልም። አባልጎ እንደገና የመቅጣት ምፀት ይሉታል። አብዛኛው ለማለት በሚያስደፍር መልኩ አሳቶ የሚሰበሰቡት ለጥቅም ነው። በኢሕአዴግ መታወቂያቸው ሳይቀር ያስፈራሩበታል። ሕዝብን እንዲያገለግሉ በተሰጣቸው ማዕረግ ይዘርፉበታል። ጋሽ ኃይለማርያም አልሰሙ እንዳይሆን

እንጂ «ለምን ከኢሕአዴግ ጋር ጠጋ ብለህ አትባለም?» የሚለው የተለመደ ምክር ነው። ስለዚህ ኢሕአዴግ በሁለተኛ መልኩ ሕዝቡን ለይስሙላ ለማስደሰት ከሰበሰባቸው መርህ የለሽ የማይታረቁ ካድሬዎች ጋር ትግል እንደጀመረ ያስመስላል። ኪራይ ሰብሳቢ የሚለው ስያሜ ከተቃዋሚዎች ወደአነርሱ ይዞራል። እነርሱም ያውቁታል። ይህ ማበል የምርጫ ወራ ሲመጣ ይቆማል። ለሁሉም አበል ይቆረጣል፤ ከፍታ ይሰጣል። ዘውድና ጎፈር ጨዋታው አለልቺም አድካሚም ነው። ዞሮ ዞሮ ግን ባለሁለት መልክ መሆን ቀጥፎ የሚበላው ራሱን ኢሕአዴግን ነው። እስከዚያው ድረስም አገርንም ሕዝብንም እየበላ ይቆያል። ለአንድ ወጥ ለሆነ አቋም መታገል ግን መታደል ነው።

ታሪክና ጥበብ

ታዲያ ታንቱ

(የስኬክ ቁጥር:- 0934996138 ፣ የጠ.ሳ. ቁጥር:- 43414)

ደካማ ሕዝብ የገዢዎች ፈረስ ነው!!

ኢትዮጵያ አገራችን ከባለሰውነት፣ ከገርሽያና ከተቀሩት ጥንታዊ የገርሽያ ጋር በአጭር ጊዜ ለሕዝብ ትታወቃለች። ይህች አገር በብርቱ ትውልድ ዘመናት መልካም ምድራዊ ክልላ እየሰፋ ደካማ ትውልድ ሲተካ ደግሞ እየጠበበ እስከ ዘመናችን ድርሷል። አገሪቱ ለዘመናት በዘውድ ሥርዓት አስተዳደር ሥር ቆይታለች። በዚህ ሃይት እስከ ዳግማዊ አጼ ቴዎድሮስ ዘመነ መንግሥት ድረስ በባህላዊ አስተዳደር እንደኖረች ታውቋል። ዳግማዊ አጼ ቴዎድሮስ ደግሞ ለመጀመሪያ ጊዜ የዘመናዊ አስተዳደር ሐሳብን አፈለቁ። ዘመናዊ የታሪክ ወሰን ዘመንም ከእሳቸው አስተዳደር መነሻ ይጀምራል። ዳግማዊ አጼ ቴዎድሮስ የዘመናዊ አስተዳደር ሐሳብን አፍልቀው ዘሩት። ዳግማዊ አጼ ምኒልክ ውኃ እያጠጡ ኮትኮተው አሳደጉት። ለፍሬም አበቁት።

ሰው በአገር ላይ ይወለዳል። ሰው በአገር ላይ ይኖራል። በአገር ላይ ይሞታል። ትውልድ ይሞታል። ትውልድ ይኖራል። ትውልድ ይልፋል። ትውልድ ይመጣል። የሻሪ ሽሪት ሕግ ይሠራል። ትውልድ ሲያልፍ ትውልድ ይተካል። ቋሚ ነገር የለም፤ ያልፋል፤ ያልፋል፤ ትውልድ ይቀጥላል፤ ይቀጥላል። ዐደት ሒደት ነው። ትውልድም ጅረት ነው። ይህ እውነት ነው። እውነትም ይህ ነው። በሁኔታዎች የሚወሰን እውነት አይደለም። ዘላቂ እውነት ነው። የሚይለው እውነት ነው። ትውልድ ጅረት ነው።

ይህች ጥንታዊት አገራችን ዛሬ ለብዙሃን ገሃም ሆናለች። በአቶን አሳት ላይ ተቀምጠናል። ነደናል፤ ተስፋ ቢስ ሆነናል። የተስፋ ጭላንጭል አጥተናል። ነገ ከዛሬ ይብሳል። ጭንቀት ላይ ወድቀናል። ቀጥሎ ምን ይመጣ ይሆን? የመልካም ኑሮ ብሩህ ተስፋ አይታየንም። ጠላት በብረት ይገባል። አመንምናል። ብርታት ያንሳል። ድክመት ይጥላል። በድክመታችን ምክንያት አሰላችን በዘቷል። አሁንም ተኝተናል። ጥንታዊ አገር አለን። ተከታታይ ታሪክ አስመዘገበናል። ለም መራት ይዘናል። የሥራ ኃይል ሞልቶናል። ወንዞችና ማዕድናት አሉን። በቀን አንዴ ጠገብን ለመብላት ግን ተቸግረናል። የመከራ ቀንበር ተሸክመናል። በጭንቀት የሰመጠ ሥነ ልቦና ይዘናል። በድክመታችን አሰላችን ጨምሯል።

ዛሬ ኢትዮጵያ ለብዙሃን ለደሃው ሕዝብ ብቻ ሳይሆን ለከበርቴዎችም የጭንቅ ቀጠና መሆኗ ይስተዋላል። ዛሬ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥትና በደርግ ወታደራዊ አስተዳደር በአንጻራዊ መልኩ በኅብረተሰባችን መካከል ይታይ የነበረው ውስጣዊ መረጋጋት የለም። በኢትዮጵያ ውስጥ የትም ቦታ የተረጋጋ ሕይወት የለም። ጭንቀት ነግሷል።

ገዢዎቻችን ከጭንቀታችን እንደሚታደሩ ግን ብዙዎቻችን አናውቅም። ስለ እውነት በእውነት እንናገር። ይህን የምንገነዘብ በጣም ጥቂት ብቻ ልንሆን እንችላለን። ብዙዎቻችን ለዚህ የሚያበቃ አስተዋይነት የለንም። ድክመታችን የጨመረ ይመስላል። አቅማችን እየወረደ መጥቷል። በዚህ መነሻ ገዢዎቻችን በሥነ ልቦና የበላይነትን ሊጨብጡ በቅተዋል። ብዙዎቻችን በአርግጥ ገዢዎቻችን በወታደራዊ መልክ የበላይነትን አግኝተው የኢትዮጵያን ሕዝብ ሥልጣን ሊቀሙ እንደቻሉ እናውቃለን። ከዚህ ባነሳ አስተዋይነት ከተገደብን በሥነ ሕይወታዊ ተፈጥሯችን እንኳን ሰቃች መሆናችን ያጠያይቃል። ያም ሆነ ይህ ገዢዎቻችን የሥነ ልቦና የበላይነትን ባይቀዳጁ ኖሮ የባርነት ዕድሜያችን ይህን ያክል ባልተረዘመም ነበር። ግልጽ ነው። የሥነ ልቦና ሽንፈታችን ከወታደራዊ ጥቃት በላይ ጎድቶናል። በሥነ ልቦናው የተፈታ ሕዝብ የጦር መሣሪያ ሳይይዝ ከውጊያ ወረዳ የገባ ወታደር ነው። ማንም ይጫዎትበታል።

ማንም ይነደዋል። ማንም ያሽረክረዋል። ትልቁ የጦር መሣሪያ የሥነ ልቦና ትጥቅ መሆኑን የምንናገረውም በዚህ መነሻ ነው። በውጊያ መስክም ቢሆን በሥነ ልቦናው የተረታ ሠራዊት እንደተማረከ ወታደር ይቆጠራል። ምክንያቱም ፈጠነው ዘገዱ ጦርነቱ መበላሸቱ አይቀርምና ነው። ቀጥሎ ምን ሊሆን ይችላል? ድል አድራገው ወገን በአልቦ መስዋዕትነት ምርኮኛ ይሰበስባል።

ዛሬ ገዢዎቻችን ከመከራችን በማትረፍ ላይ ናቸው። ከስሜት ተነስተን ሐሳባችንን የምናነብ አይደለንም። ከተከታታይና ጥልቅ ምልክታ መነሳታችን ይታወቅ። በዚህ ሒደት የሕዝቡ ጭንቀት ለገዢዎቻችን የሥልጣን ዕድሜ ማራዘሚያ ፍቱን እንክብል ሆኗል። ጭንቅ ላይ ያለ ሕዝብ የመብቱን የአድማስ ስፋት ለይቶ አያውቅምና። መብት ምን እንደሆነ ለመገንዘብ እንኳን በአስተውሎት ድህነት ይገደባል። የአገራዊ ድህነት ከቁሳዊ ሀብት ማጣት የበለጠ እንደሚጎዳ ደግሞ በውል ይታወቃል። የኢትዮጵያ ሕዝብ ለምን ይጨነቃል? ለምን አሰላው በዛ? የኢትዮጵያ ሕዝብ አስታዋይ በሥነ መንግሥት በሥነ ቁጠባና በማኅበራዊ ሕይወት እሳቤ የጎለመሰ ሥነ ልቦና የታጠቀ ቢሆን ኖሮ ሁለንተናዊ መልካችን አሁን ካለንበትም በላይ ሊያስጨነቅን በተገባ ነበር። ነገር ግን በዚህ ደረጃ የለንም። በአለፉት ሃያ አራት ዓመታት ውስጥ ኢትዮጵያዊ ኩራታችንን አውልቀን በመጣል የገዢዎቻችን ዓላማ ማስፈጸሚያ ተንቀሳቃሽ መሣሪያ ሆነናል። በዚህ ምክንያት ብዙዎቻችን መጨው ትውልድ ስማችንን በክብር እንዲያነሳ ለሚያደረግ ታሪካዊ ፋይዳ ላለው ብሔራዊ ጉዳይ ፈጽሞ አንጨነቅም። ይልቁንም በተናጠል እያንዳንዳችን ለግል መናኛ ዕለታዊ ጥቅም እንጨነቃለን። አርቆ አስተዋይነትን ያጣው በአርግጥ ከግላችን በሰረጸ ድክመት ነው። ሆኖም ከቀድሞ ዘመን አንስቶ የአንድነታችን የሉዓላዊነታችንና በአጠቃላይም የሕልውናችን ጠላት የሆኑት የዛሬዎቹ ገዢዎቻችን ትልቁን የአገር ጉዳይ ትተን አለታዊ ጥቅም ብቻ የምናሳድድ የወረደ ስብእና ያለን ደካማ ዜጎች እንድንሆን ከበረሀ ዘመን ሕይወታቸው አንስቶ በትጋት ሠርተዋል። በዚህ ሒደት በተለይ በዕድሜያቸው ወጣት የሆኑ ዜጎች የኢትዮጵያን ሕዝብ ለሺህዎች ዓመታት አንድ አድርገው ያኖሩ በባህላዊና ሥነ ልቦናዊ ውርሶች እንዲያጣ ለማድረግ በአካል በጠበደሉ ነገር ግን በመንፈስ በመሰከኑ የአገዛዙ ካድሬዎች የተፈጸመው አፍራሽ ተግባር በቀላሉ የሚታይ አይደለም። በዚህ መነሻ ዛሬ በኢትዮጵያዊ ብሔረተኝነት የታነጸ በራሱ የሚተማመን መንፈስ ጠንካራ ወጣት እያጣን ነው። ይልቁንም ለገዢዎቻችን በሉሴነት አድርጎ የአለት ጉርሱን ብቻ ለማግኘት የሚቋም ምንፈስ ልፍስፍ ወጣቶች በዘተዋል። ወይም ደግሞ በመንገድ ላይ የአገዛዙ ታጣቂ ትኩር ብሎ ስለተመለከተው ብቻ ሲጨነቅም አድርጎ በትጋታው ወደ ስደት የሚሆና ወጣት ብዙ ነው። ብዙዎቻችን የትግል መንፈስ የለንም። የመስዋዕት እን አቋም የለንም። የጭንቀት መንፈስ ነው ያለን። ጭንቀት ደግሞ የፍርሐት ምልክት ነው። ደካማነት ነው። ገዢዎቻችን ኢትዮጵያን እናታችንን ትተን ነገዳችንን ወይም ኅሳቸንን እንድናስብ ሲነገሩን ሳናመዘገን በመቀበላችን ዛሬ ለምንገኛለን የጭንቀት ሕይወት ተዳርገናል።

በመሠረቱ የሕዝብ ጀግና የለውም። አንድ ሕዝብ እንደወረደ ጀግና እንዲሆን የሚያደርግ ሰዋዊ ተፈጥሮም የለውም። የአንድ አገር ሕዝብን እንዳለ ጀግና እንዲሆን መጠበቅ በሕዝቡ መካከል በትውልዶች ቅብብሎሽ ምንገዜም የማይጠፋትን ፈራዎችን፣ ሰነፎችን፣ አታላዮችንና መሠሪያዎችን መካድ ይሆናል። መሆን ደግሞ የለበትም። በዚህ ምክንያት የኢትዮጵያ ሕዝብ በመሉ ጀግና እንዲሆን አይጠበቅበትም። በዓለም ታሪክ ላይም ይህ ዓይነት ክስተት አልተስተዋለም። ሕዝብ ለጀግኝ አጋር

እንዲሆን ብቻ ይጠበቅበታልና። ይህ መታወቅ አለበት። ጀግና ታዲያ እንዴት ይፈጠራል? እንዴት ይቀረጻል? ጀግናን አንገብጋቢና ወቅታዊ ሥነ መንግሥታዊ ጉዳዮች ይፈጥራታል። እርግጥ ነው የጀግንነት መሠረታዊ ጽንሰ ሐሳብ ከወታደራዊ ተልእኮ ጋር ይሄዳል። ይህን አላጣንም። ሆኖም የትኛውም ወታደራዊ የተግባር እንቅስቃሴ መነሻው ሥነ መንግሥት ነው። በሥነ መንግሥት እሳቤ በሠላማዊ መንገድ ሊፈታ ያልቻለ ጉዳይ ወደ ወታደራዊ ጣልቃ ገብነት ያድጋል። ይህ በአጽንኦት የሚሰመርበት ጉዳይ ይሆናል።

ገዢዎቻችን ዘወትር ከደካማነት ከፍተኛ ዋጋ ይሰጣሉ። አንድን ገዛሰብ ከሹመት ከማጨት አንኳን ከደካማ ጎኑ ይነሳሉ። ፈጽሞ ጠንካራ ጎን ተንደርደረው አያውቁም። ምክንያቱም ሁኔታዎች ከኬ ይጨነቁና

ያም ሆነ ይህ አሁን ባለው አቋሙ የኢትዮጵያ ሕዝብ ለነጻነቱ፣ ለመብና ለክብር ለቆሙ ጀግኖች አጋር አይደለም። ባለፉት ሃያ አራት ዓመታትም ውስጥ ይህ በተደጋጋሚ ተስተውሏል። ለጀግኖች በአጋርነት የሚያቆም ሕዝብ ደግሞ ዓላማ የለውም። የሕይወት መርህ የለውም። የሕይወት ፍልስፍና የለውም። ለእለት ጉርሱ ብቻ ይጨነቃል። ለእለት ጉርሱ ብቻ የሚጨነቅ ሕዝብ ደግሞ የትውልድ አደራን ከፍጻሜ አይጨነቅም። ይህ የደካማ ሕዝብ ባህሪ ነው።

ኢትዮጵያ አገራችን ብዙ ሕዝብ አላት። ነገር ግን ሁለንተናዊ ሕዝባዊ ውጤቱ የሚያበረታታ አይደለም። ይልቁንም በተቃራኒው የሚያሳፍር ነው። ለክብር የቆሙ ጀግኖች በጠራራ ፀሀይ በአገዛዙ ታጣቂዎች ሲገደሉ የአጻፉ እርምጃ ለመውሰድ ቀርቶ ለተቃውሞ ሰልፍ እንኳን የማይወጣ ደካማ ሕዝብ ነው። ደካማች ነን። ለመኖር ሳይሆን ለመብላት የምንኖር ከሆንን መቸም ምንገዜም ከባርነት አንወጣም። አስር የሥርዓተ አገዛዙ ታጣቂዎች አስር ሽህ ሕዝብን በአቤቶቹ አደባባይ እያጋደሙ እንደ ኳስ ሲለጉት እያየን ዝም የምንል ከሆንን ከተቀረው የዓለም ሕዝብ ጋር እኩል መሆናችንን ለመናገር እንዴት የሞራል ብቃት ሊኖረን ይችላል?

ብርቱ ሕዝብ ታሪክ ይሰራል። ደካማ ሕዝብ ግን አያት ቅድመ አያቶቹ ያወረሱትን የታሪክ ውጤት በክብር ለመጨው ትውልድ ለማስተላለፍ እንኳን አቅም ያጣል። የአቅም ውስንነት ደግሞ መነሻው ራስ ወዳድነት ነው። ራሱን ብቻ የሚወድ ሕዝብ ለአገር እንደማይበጅ በታሪክ ብዙ ጊዜ ታይቷል። ራሱን ብቻ የሚወድ ግለሰብም ሥለተፈጠረ ብቻ የሚኖር አላስፈላጊ ዜጋ ብቻ ሆኖ ይቀራል። ሕዝብም ሆነ ግለሰብ ለአገር እድገት መኖር ይጠበቅበታል። ለመጨው ትውልድ አንድ አይነት አስተዋጽኦ አበርክቶ ማለፍ አለበትና። ዛሬ ገዢዎቻችን በንቀት ይመለከቱናል። አብረታቸው አሻቅቧል። እነሱ ሲያልፉ ልጆቻቸው እንዲገቡ ሁኔታዎችን ሲያመቻቹም ተስተውለዋል። ልባችን ገምተዋለ!!

ዛሬ የመከራ ቀንበር ተሸክመን ዋይታ ስናሰማ ይስተዋላል። ይህ ደግሞ የደካማ ሕዝብ ባሕሪ ነው። የአገራችን ጉዳይ ሁሉ እንደሚያገባን ለምን አንረዳም? ለተናጠል ሕይወታችን ከምንጨነቀው ሩብ ያህሉን እንኳን ለአገራችን ለምን አናስብላትም? በድክመታችን መከራችን እየጨመረ ይሄዳል። በስንፍናችን ጠላቶቻችን ይበረታሉ። ምን እንደምንጠበቅ አይገባንም። ነገ ሁላችንም እንደምናልፍ ይታወቃል። ምንም ሳንሠራ ማለፋችን የማይቆጩን ከሆነ ግን በሥነ ሕይወታዊ ተፈጥሯችን ችግር አለ ማለት ነው። ገዢዎቻችን አርሶ አደሩን አፈናቅለው መራቱን ራሳቸው ሲቀራረቡ ማናችንም አልደረስንላቸውም። ተሰብስቦን አቋም ለመውሰድ እንኳ አልደፈርንም። በአገር ውስጥም ሆነ በውጭ አገር ኢትዮጵያውያን ይገደላሉ። ልብ ያለን ሰዎች ብንሆን ኖሮ በዚህም ጉዳይ ላይ ጥያቄ አንስተን አገዛዙን እናስጨንቅ ነበር። ነገር ግን ይህንም አላደረግነውም። ፈራዎች ነን። ደካሞች ነን። ድንጋይ ወርውረው ፎቅ የሚያፈልቁ ገዢዎቻችን ዝንታሉም የባዕዳን መሣሪያ በመሆን ኢትዮጵያን እናታችንን ሲያደማ ከኖረ ቡድን ብቻ በርካታ ጆኔሎችን በአንድ ጀምበር በኢትዮጵያ ሕዝብ ገዝብ ሲሾሙ መቼ ጠየቅን? ካዴት ኮርስ ያልገቡ በእጩ መኮነንነት ሒደት ያላለፉ በዘር ሐረጎቻቸው ብቻ ማእረግ ሲለብሱ ትንሽ እንኳን አልቆረቆረንም። ምንም የማናውቅ የአብርሃም በጎች ነን ማለት ነው? የጆኔሎችን አስቀደምን እንጅ የመሥመራዊና የከፍተኛ መኮነኖች ከመነሻው በዘር ሐረጎቻቸው ማዕረግ እንደታደላቸው በወቅቱ ስምተናል።

መቼ ይህ ብቻ! ወገኖቻችን በአያት ቅድመ አያቶቻቸው የሕይወት መስዋዕትነት ተጠብቆ ከኖረው መራት ላይ በዘረኞች ቀጭን ትዕዛዝ ተፈናቅለው በየመንገዱ ወድቀው ስናይ የሰበአዊነት አቋም ወስደን በማበረታት የሞራል ስንቅ እንኳን ልንሰጣቸው ያልቻልን ጨካኞች ነን። እያንዳንዳችን በእያንዳንዳችን ላይ መከራ ሲደርስ እንባችን ይቀድማል። ከብስጭታችን ብዛት የተነሳ ችግራችንን በቃላት እንኳን አስተካክለን ለመናገር ያቅተናል። ታዲያ በወገናችን ላይ በደረሰበት መከራ የምንመረቅነው ለምንድን ነው? ክፋት አንዱ የድክመታችን መገለጫ ነው። የሁላችንም ጠላት ገዢዎቻችን ናቸው። ክፋታችን ባሪያ አድርጎ አስገዛን እንጅ አልጠቀመንም። አሰላችን ደግሞ በድክመታችን ልክ እየጨመረ ይሄዳል። ለመከታችን መለኪያ ሚዛኑ ድክመታችን ነው። ገዢዎቻችን ከመነሻውም በድክመታችን ገብተዋል። ዙፋን ላይ መተኮፊሱ በኋላም ድክመታችንን መሠረት አድርገው ይጫወቱባል። ገዢዎቻችን ዘወትር ለድክመት ከፍተኛ ዋጋ ይሰጣሉ። አንድን ግለሰብ ለሹመት ለማጨት እንኳን ከደካማ ጎኑ ይነሳሉ። ፈጽሞ ጠንካራ ጎን ተንደርደረው አያውቁም። ምክንያቱም ሁልጊዜም ሎሌ ይፈልጋሉና። ዕውቀት ያለው ባለሙያ ሳይሆን ሁልጊዜ በሎሌነት የሚያገለግል ይሻሉና።

አሁን ባለው ተጨባጭ ሁኔታ በጣም ብዙ ይቀረናል። ንቃተ ሕሊናችን ሕሊናችን አልጎለመሰም። ንቃተ ሕሊናችን ማጎልመስ አለብን። ለገዢዎቻችን ልንታዘዝ አይገባም። የነጻነት ጥያቄ ማንሳት ይጠበቅብናል። ኢትዮጵያ አገራችን የገዢዎቻችን ብቻ ለምን ሆነች? ገዢዎቻችን ገንዘብ እንጅ ዜጎችን አይፈልጉም? በዜጎች ስቃይ ይደሰታሉ። በዜጎች መከራ ይፈነድቃሉ። ከበረሐ ሕይወታቸው አንስቶ በዘረፋ ኖረዋል። እስከ መቼ በድክመታችን ይገዙናል? አስተዋይና ቆራጥ ዜጎች ሆነን መገኘት አለብን። ከሩ ኢትዮጵያውያን ሆነን መውጣት አለብን። ገዢዎቻችን ከድንቁርና፣ ከረጎብ፣ ከሸታና ከመሳሰሉት ነገሮች ሁሉ የከፋ ጠላቶቻችን ናቸው። ድክመታችንን እናስተካክል። የአገራችን ጉዳይ ሁሉ ያገባናል። እንረዳ። እንወቅ። ደካማ ሕዝብ የገዢዎች ፈረስ ነውና!

ዳንኬስ ተፈራ

የሕወሐት / ኢሕአዴግ ሁለት መልኮች ዘውድ እና ጎፈር

አንዳንድ እንደዘበት የምንሰማቸው ነገሮች የሕይወታችን ገሃድ አካል ገልበው ያሳያሉ። ቀልድ የሚመስሉ ነገሮች ደንገት የኑሯችንን መራራ እውነት ይነግሩናል። በውስጣችን የሚሰማቸውን ሐቅ ያሳያናል። እናም መስማት ከፈለግን ተጨባጭን ጉዳዮችን አልባሌ ከሚመስሉ ሰዎች እንሰማለን።

እንሆ ለዚህ አጭር ጽሑፍ መግቢያ ትሆንኝ ዘንድ የመረጥኳት ሐቅ ሦስተኛው የኅብረተሰብ ክፍል (ቁርሱን ከቀመሰ በኋላ ምሳሌውን ዘልሎ ከአራት ጋር ፈገግ ብሎ የሚኖረው ወይም በልቶ ማደርን እንደ ትልቅ ስኬት የሚቆጥረው አብዛኛው የኅብረተሰብ ክፍል ማለት ነው) የተገኘኝ ናት። አንዳት ኑሮ ሲፈልግ በክልፍ ወይም በጥሬ ሲያላጋቸው የኖሩ የሚመስሉ እናት የዘመመ በር ተደግፈው ቁመዋል። እንደመተከዝም እንደመታዘብም እያደረጋቸው ወጪ ወራጅን ይመለከታሉ። በዚህ ሁኔታ ላይ እያሉ ሌላ ወጣትነቷን ልሳ የጎልማሳነት በር ላይ የቆመች የምትመስል ሲያይዘት ገና ራሷ «ቀበሌ» የምትመስል ደራቃ ቢጤ ሴት እኒያ ሴትኖ ጋር ስትደርስ እንደመቆም አለችና።

«እርስዎ ግን ለምንድን ነው በተደጋጋሚ ስብሰባ ላይ የማይገኙት? እ?» አለችቸው።

«አየ ልጄ አሁንም አበል የለም!» ድህነት ያላሸነፋቸውን ውብ ጥርሶች የለበጣ ዓይነት ገለጥ አድርገው።

«እ ምን አለ? ምን?» ቀበሌዋ እንደመውረግረግ ቃጣት። እርሳቸው ግን ፈርጠም ብለው ሲደርስ ያለው ኢሕአዴግና ከምርጫ በኋላ ያለው ኢሕአዴግ የተለያዩ ናቸው። ከላይ ያነሳኝቸው እናት በብስጭት ሲናገሩ የነበረው በምርጫ ወቅት የነበረውን ግምራዊውን ኢሕአዴግ ከምርጫ በኋላ በማጣታቸው ነው። ይህ ለአብዛኛው ሕዝብ በእያንዳንዱ ነገር ውስጥ ጥልቅ የማለት ባሕሪ አለው። አምራች የመሆንና ያለመሆን አቅምህን የሚወስነው እንኳ ፖለቲካ ነው። የአገርህ ፖለቲካ ብቻ እንደትሰራ ካስገደደህ ማሸን ሆነሃል ማለት ነው። በነጻነት አምራች የመሆን አቅምህ ተቀይሏል እንደማለት ነው። ጠዋት በሻይ የምትበላት ዳቦ ሳትቀር መጠኗ የተወሰነው በፖለቲካ ነው። ፖለቲካ ካልተስተካከለ የተሻለ ኢኮኖሚ አይኖርም፤ የተሻለ ኢኮኖሚ ከሌለ ደግሞ የተሻለ ዳቦ አትበላም፤ አራት ነጥብ። እኔ ጣጣ የለኝም፤ ከዳንስና ከሳቅ በስተቀር ፖለቲካ አይመለከተኝም ብትል ብትል እንኳ ፖለቲካው ራሱ ይመለከተኛል ብሎ ወደ አንተ ይመጣል። ለመደነስም የተረጋጋ ፖለቲካ ያስፈልጋልና። ስለዚህ በአገራችን በተንሰራፋው የአንድ ፓርቲ ፖለቲካ ላይ ቸልተኛ አለመሆን የሚጠቅመው ራስን ነው ባይ ነኝ።

ከምክሩ ወደቁምነገሩ በድጋሚ ስመለስ በሕወሐት ፊታውራሪነት የሚመራው የአገራችን ፖለቲካ ባለሁለት መልክ ሆኖ እናገኘዋለን። አንደኛው መልኩ ገድለህም፤ አስረህም፤ አሳደህም፤ አፍርሰህም፤ አስፈራርተህም ሥልጣንህን አስጠብቅ የሚለው ነው። ይህን አስፈሪም አሳፋሪም የሆነውን መልክ ለባለፉት ሃያ አራት ዓመታት በደንብ የተመለከትነው ይመስለኛል።

«አበል የለም! አትሰማም እንዴ! አበል በምርጫ ጊዜ ቀረ!» አሉ የማይሰሙ ቃላትን እያገተመተሙ ወደ ውስጥ ጥለዋት ዘለቁ።

ይህ ከላይ የገለጽኩት ነገር እውነት እንጅ ተረት ወይም ድርሰት አይደለም። የሕወሐት/ ኢሕአዴግ አምባገነናዊ አገዛዝ ሁለት መልኮች በቀላል እውነት ሲገለጽ ማለት ነው። ምርጫ

የሚሰጠው ባይሆንም በድህነት ላይ መቆመር የሚፈልገው ፓርቲ እጅ የሚጠመዘዘው ድህነትን በመጠቀም ነው። 40 ብር አንድ ሁለት ኪሎ ጨውና ስኳር ይገዛ ይሆናል። ይህ በድህነት አረንጓዴ ውስጥ ላለ ሰው ቁም ነገር ሊሆን ይችላል።

ወደ ዋናው ርዕሴ ጠምዘዝ ብዬ ስመለስ ማጠናጠኛዬ የሚሆነው ፖለቲካው ነው። ወደድክም ጠላህም የተስተካከለ ፖለቲካ አስከሊለ ድረስ ሕይወትህ ሊስተካከል አይችልም። ፖለቲካ

በእያንዳንዱ ነገር ውስጥ ጥልቅ የማለት ባሕሪ አለው። አምራች የመሆንና ያለመሆን አቅምህን የሚወስነው እንኳ ፖለቲካ ነው። የአገርህ ፖለቲካ ብቻ እንደትሰራ ካስገደደህ ማሸን ሆነሃል ማለት ነው። በነጻነት አምራች የመሆን አቅምህ ተቀይሏል እንደማለት ነው። ጠዋት በሻይ የምትበላት ዳቦ ሳትቀር መጠኗ የተወሰነው በፖለቲካ ነው። ፖለቲካ ካልተስተካከለ የተሻለ ኢኮኖሚ አይኖርም፤ የተሻለ ኢኮኖሚ ከሌለ ደግሞ የተሻለ ዳቦ አትበላም፤ አራት ነጥብ። እኔ ጣጣ የለኝም፤ ከዳንስና ከሳቅ በስተቀር ፖለቲካ አይመለከተኝም ብትል ብትል እንኳ ፖለቲካው ራሱ ይመለከተኛል ብሎ ወደ አንተ ይመጣል። ለመደነስም የተረጋጋ ፖለቲካ ያስፈልጋልና። ስለዚህ በአገራችን በተንሰራፋው የአንድ ፓርቲ ፖለቲካ ላይ ቸልተኛ አለመሆን የሚጠቅመው ራስን ነው ባይ ነኝ።

ከምክሩ ወደቁምነገሩ በድጋሚ ስመለስ በሕወሐት ፊታውራሪነት የሚመራው የአገራችን ፖለቲካ ባለሁለት መልክ ሆኖ እናገኘዋለን። አንደኛው መልኩ ገድለህም፤ አስረህም፤ አሳደህም፤ አፍርሰህም፤ አስፈራርተህም ሥልጣንህን አስጠብቅ የሚለው ነው። ይህን አስፈሪም አሳፋሪም የሆነውን መልክ ለባለፉት ሃያ አራት ዓመታት በደንብ የተመለከትነው ይመስለኛል።

ወደ ገፅ 10 ዙሯል

መንቶች የዕጽዋት (የባህጭ) መድኃኒት ማምረቻና መሸጫ

MENTOCHE HERBAL MEDICINE PRODUCTION CENTER

ይህ የዕጽዋት መድኃኒት ማዕከል ሲወርድ ሲዋረድ የነበረውን የአባቶች የባህል (እጽዋት) መድኃኒት ሕክምና በማሳደግ ፍቅንነታቸው ተረጋግጦ በክሬል በሳይንስና ቴክኖሎጂ በማስመዘገብና ከኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ በመውሰድ በማምረት ላይ ይገኛል። ለወለጥ ችግር በሚወሰድ፣ በቆዳ ላይ ለሚወጣ በመቀባት ሲሆን ከኬሚካልም ሆነ ከባድ ነገሮች ነጻ የሆነ ነው። ከሚመረቱት ምርቶች በክሬል

በሚወሰድ

- > ሰኪንጅርት ፈስቶላ መድሀኒት በደም ውስጥ ያለን ስጦታ የሚያወጣ ሲሆን ድርቀት፣ ወገብ ችግር፣ ጋዘና ወሲብ ችግርን ያደናል።
- > ሰነቀርሳ (ካንሰር) በሽታ ከደም ውስጥ ስጦታ የሚያወጣ በጭንቅሳት፣ በሕንገት፣ በጡትም ሆነ በአንጅት ላይ ያለውን ያደናል።
- > የደም ግፊት (ብዛት) እስከ መጨረሻው የሚያደን። የኮሌስትሮል፣ የሰብና የፕሮቴን ክምችትን ያቀልጣል። ስለሆነም ኮሌስትሮል ያጠፋል።

- > ሰነርቭ፣ ሰሪህ፣ ሰደም መወፈር (መርጋት) ለዲስክ መንሸራተት ያደናል።
- > ሰገብት ሂፓታይቲስ ሦስቱንም እይነት የገብት በሽታ ያደናል።
- > ሰክአምሮ ጭንቀት ለሚጥል በሽታና ለሚያፈጠው ያደናል።
- > ሰቆዳ በሽታ አስርጅክም ሆነ ፈንገስ ሰራይስስ ጭምር ያደናል።
- > እድሰን የሚያባብሱ ተዛማጅ በሽታዎችን በማከም የደካም ሰሜትን፣ መክሳትንና የምግብ ፍሳሽን መቀነስን እንዲጨምር ያደርጋል።
- > በሆድ ውስጥ ሳስ በሽታ ስሜት፣ ታይፎይድ፣ ጃርዲያ፣ አስካሪስና ውሃ ወለድ በሽታዎችን ያደናል።
- > «ሽንት ለሚያስቸግረውና ሰስኳ በሽታ ፍቱን መድኃኒት አለን»

የሚቀባና በፈንጣጣ የሚገባ መድኃኒት

- > ሰኪንጅርት (ፊስቶላ) በሚቀባ ምንም እይነት ህመም የሌለው ሲሆን ሥፊም የሚያስፈታ ነው። ሰቆየ የአባላዘር ለወለጥ ኪንታይት በፈንጣጣ የሚገባ የወለጥን የፈንገስ ክምችት የሚያወጣ ምንም እይነት የህመም ስሜት የሌለው ነው።
- > ሰቆዳ በሽታ ሁሉንም እይነት ያደናል
- > ያሰ እድሜ ለሚመጣ የወሲብ (የብልት መፍጠን) ችግር በመቀባት የሚያደን አብዛኛው ሕዝብ የኪንታይት በሽታ መድሀኒት በተመጣጣኝ ዋጋ እንሸጣለን።

በተጨማሪም በመገናኛ ውልና ማስረጃ ፊት ለፊት ገነት ኮሚርሻል ሴንተር 2ኛ ፎቅ የመድኃኒት መሸጫና የመርጃ ማዕከል መክፈታችን ስናበስርዎ በደስታ ነው።

አድራሻ: አዲስ አበባ ንፋስ ስልክ ሳፍቶ ሃና ማርያም ከጤና ጣቢያው አስፍ ብሎ

0911 665321/ 0913 316790 / 0912 660886 / 011 4710024

ቁጥር 2: ሰሜን ሸዋ መሀል ሜዳ ወርልድ ቪዥን ፊት ለፊት